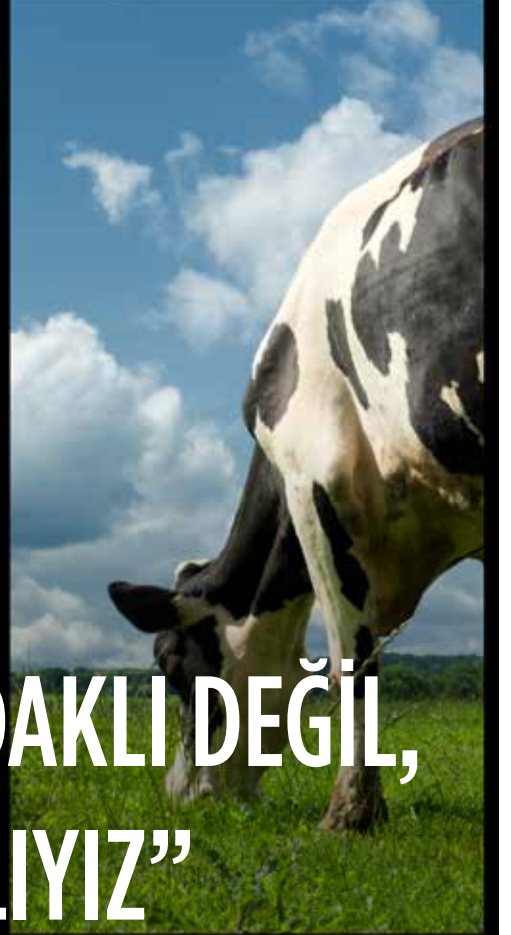

BORSA İKTİSAL

İSTANBUL TİCARET BORSASI • TİCARET, YAŞAM VE KÜLTÜR DERGİSİ • TEMMUZ - AĞUSTOS 2022 • SAYI: 58

İSTİB Başkanı Ali Kopuz:

**“GIDA ÜRETİMİNE KAR ODAKLI DEĞİL,
STRATEJİ ODAKLI BAKMALIYIZ”**

İSTİB BAŞKANI
ALİ KOPUZ:
“80 TARIMSAL ÜRÜNDE
EN BÜYÜK 10 ÜRETİCİDEN
BİRİYİZ”

24

TOBB
HEYETİNDEN
SAMSUN
ÇIKARMASI

04

FINDIKTA
TABAN FİYAT
44 LİRANIN
ÜZERİNDE
OLACAK

49

97

YILLIK TECRÜBE

116

EĞİTİM PROGRAMI

UZMAN

AKADEMİSYENLER

3000'İN

ÜZERİNDE KURSIYER

İSTİBAKADEMi

“Rekabet gücün artsın...”

www.istib.org.tr

İstanbul Ticaret Borsası | İstanbulticaretborsasi | İstib1924 | İstanbul Ticaret Borsası | İstanbul Ticaret Borsası

Ali KOPUZ
İstanbul Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

“Her günü 15 Temmuz bilip daimî teyakkuz halinde olmalıyız”

Kahraman Milletimizin, Ordumuzun içine sızmış, kutsal değerlerimizi kamuflaj yapmış hain ve kalles FE-TÖ’cülerin tertiplelediği darbe girişimini bertaraf etmesinin üzerinden 6 yıl geçti. Onlarca yıl bizi kandıran, güven ve merhamet duygularımızı istismar eden, esas amaçlarını perdeleyerek küresel kötülük şebekelerinin uşaklığını yapanların oyunu aslında yıllarca sahnedeydi. Efendilerinin her dönem verdiği taktiği uygulamışlardı. Bu yüzden onlar bir zamanlar bir ülkeyi komünist rejime adapte etmek için ilk önce kabinelerde içişleri, adalet, maliye, tarım gibi bakanlıkları ele geçirip kadrolaşmayı ve “suyun başını tutmayı” hedefleyen komünistler gibiydiler.

Gelecek sene Cumhuriyetin 100. yılını kutlayıp, bağımsızlığımızı söke söke alışımızın yıldönümünü idrak edeceğiz. Ne hazin ki ülkemiz üzerine hesap yapanlar, medeniyetin doğduğu bu coğrafyada, İslam’ın hakim olduğu tarihsel hinterlandımızda, Türk Milletinin bağımsızlığını kazanmasının birinci asrında; sanki nazire yapar gibi kukla bir ülke kurmayı planladılar. Bunun üzerine zor zamanlarda bizzat devreye giren **Milletimiz, yine duruma el koydu, bu kuklalara geçit vermedi ve onları tankların içine hapsedip nefeslerinde boğdu.**

Nasıl Ergenekon Türk tarihinin övünç dolu bir destanıysa, nasıl Manas Destanı Türkün Orta Asya’dan haykırışının Karpat ve Alplerde yankılanmasıysa, 15 Temmuz Destanı da, hiç kimsenin şüphesi olmasın ki, Türk istikbalinin müjdecisi, Milletimize esaret ve maddacılık zinciri vurulamayacağını göstergesidir. Çünkü **biz 100 yıldır her sabah “Hangi çılgın bana zincir vuracakmış, şaşarım” marşıyla uyanıyor, her gün “kükremiş sel gibi bendimizi çiğneyip aşıyoruz.”**

Bu milletin o geceyi iliklerine kadar yaşayan bir ferdi olarak tanık oldum ki, hangi siyasi görüşten, hangi meşrepten olursa olsun, genç ihtiyar, kadın erkek tüm halkımız, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın çağrısıyla sokaklara çıkıp onun etrafında birleştiler. Halkımız şaşmaz ferasetiyle, darbenin ardındaki gerçekleri fark ederek, yılan görünümlü müttefiklere haddini bildirip ülkemizin bekasına sahip çıktı. Çünkü bu millet 15 Temmuz’un yeni bir işgal girişimi, yeni bir emperyalist düzen kurma çabası, ülkemizin bütünlüğünü parçalamak için yeni bir oyun olduğunu anlamıştı. O gece şunu gördük ki, dünyayı yönetenler işgal ve parçalama teşebbüsünü artık bizzat yapmıyorlar, “gaflet, delalet ve hıyanet” içinde olan ve devşirdikleri yerli işbirlikçileri vasıtasıyla gerçekleştiriyorlar. O halde küresel masallara kanmanın, “yenilikçilik” görünümlü her şeye methiyeler düzerek özünden uzaklaşmanın sonu, sözde bağımsızlıkta kukla bir devlet olmaktır.

Evet, 15 Temmuz 2016’da hain FETÖ’cüler kılığında gelen işbirlikçileri püskürttük. Bunu daimî kılmamızın yolu ise FETÖ’cülere fırsat ve imkan tanımayacak milli bir vasat temin etmektir; varlığı devam eden hainlerin tüm milli yapılarımızdaki kökünü kazımadır. Çünkü bu sinsi ve hıyaneti meslek haline getirmiş grup, sahip olduğu bütün imkanları kullanarak yerli ve milli olan ne varsa engelleyecek, Türkiye’nin istikbalini karartmak için elinden geleni yapacaktır. O halde **her günü 15 Temmuz bilip daimî bir teyakkuz halinde olmalı, ülkemizin bekasına sahip çıkmalıyız.** Bunu başardığımız takdirde, sadece Çin Seddi’nden Adriyatik’e kadar olan bölge değil, tüm yeryüzü Türk’e râm olacaktır.

*İstanbul Ticaret Borsası
Adına İmtiyaz Sahibi
Ali Kopuz*

*Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
İsmail Şen*

*Danışma Kurulu
Ahmet Bülent Kasap,
İlhan Koyunseven,
Hakkı İsmet Aral,
Recep Salih Al
Alaattin Altuntaş,
Zülküf Kopuz,
Emre Acar, Zeki Aslan,
Mehmet Beşir Kılıç,
Ömer Tekinaslan, Ali Taş Gülen*

*Genel Yayın Yönetmeni
Pertev Aşkın
borsaaktuel@gmail.com*

*Yayın Kurulu
Şule Karadeniz,
Taha Enes Şener,
Mukaddes Sezermen,
Denizhan Dere, İzzet Erçelen,
Tümer Topal, Şeyda Soykan,
Sebahattin Özkurt, Hakan Kopuz,
Ahmet Yirmibeşoğlu,*

*Görsel Yönetmen
Murat Arslan*

*Haber Merkezi
Handan Mesude
Aytaç Işıklı*

*Fotoğraf
Kenan Dumanlı*

*Nostalji
Murat Arslan*

•
*Yönetim Yeri
İstanbul Ticaret Borsası
Zahire Borsası Sok. No:3 Bahçekapı,
Fatih / İstanbul
www.istib.org.tr*

*Yapım
monad
Burhaniye Mh. Enveriye Sk. No:26/2
Üsküdar/İstanbul
Tel: 0216 557 82 87
www.monadfilm.com*

*Yayın Türü
Yerel Süreli*

*Yayın Tarihi
Temmuz 2022*

*Baskı
İhlas Gazetecilik A.Ş.
Sertifika No: 45589
Merkez Mah. 29 Ekim Cd. No:11
A/41, İhlas Plaza - Yenibosna
Bahçelievler/İstanbul
Tel: 0212 454 35 10*

TOBB HEYETİ'NDEN SAMSUN ÇIKARMASI	04
DARÜLACEZE'DEN SOSYAL HİZMET ŞEHİRİ	06
"RİZE-ARTVİN HAVALİMANI TÜM KARADENİZ'E FAYDA SAĞLAYACAK"	07
12. RİZE TANITIM GÜNLERİ	08
TOBB 78. GENEL KURULU YAPILDI	10
HAYVAN SAĞLIK ZABITASI TOPLANTILARI	11
İSTANBUL KURBAN BAYRAMINA HAZIR	11
"DÜNYADA TÜRK BAHARATI ALGISI OLUŞTURMALIYIZ"	12
"EKONOMİYE YÖN VEREN ATİŞTİRMALIK: KURUYEMİŞ"	16
BATMAN TİCARET BORSASINDAN İSTİB ZİYARETİ	19
İSTANBUL'UN TARİHİ ÇEŞMELERİ / FATİH YILMAZ	20
MAYIS MECLİSİ / "80 TARIMSAL ÜRÜNDE EN BÜYÜK 10 ÜRETİCİDEN BİRİYİZ"	24
İSMAİL ŞEN / EN ÇOK REKLAMCIYA VERDİĞİM PARAYA ACIYORUM...	28
EKONOMİYE BAKIŞ / PROF. DR. KEREM ALKİN	30
ARAŞTIRMA / SEBAHATTİN ÖZKURT / YÜZLERCE YILLIK MEYVE KORUMA YÖNTEMİ START-UP OLDU	32
ARAŞTIRMA / DENİZHAN DERE / TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 SANAYİ KURULU ARASINDAKİ STİB ÜYELERİ	34
ARAŞTIRMA / TÜMER TOPAL / TARIMDA KALİFORNİYA MUCİZESİ	36
TÜRKİYE'NİN TARIM ÜRÜNLERİ İHRACATI ARTIYOR / İSMAİL KEMALOĞLU	38
BAŞKAN KOPUZ: "FETİH İLE TÜRKLER AVRUPA'YA KALICI OLARAK YERLEŞTİLER"	41
ARAŞTIRMA / HAKAN KOPUZ / YENİ NESİL DİJİTAL RAPORLARA BAKIŞ: ARGİMETRE	42
ÖZBEKİSTAN HEYETİ'NDEN İSTİB ZİYARETİ	45
HAZİRAN MECLİSİ / "ARTIK HER ÜLKENİN ANA GÜNDEM MADDESİ GIDA..."	46
"İLK ÇEYREK DOĞRU YOLDA OLDUĞUMUZU GÖSTERİYOR"	49
"FINDIKTA TABAN FİYAT 44 LİRANIN ÜZERİNDE OLACAK"	49
TİCARET VE HAYAT / MÜRSEL SÖNMEZ / İKTİSAT, AHLÂK, FERT, MÜESSESE	50
ARAŞTIRMA / AHMET YİRMİBEŞOĞLU / ANADOLU'NUN PEYNİR HAZİNELERİ ORTAYA ÇIKIYOR	52
İKTİSAT TARİHİ / DOÇ. DR. ŞEFİK MEMİŞ / MESUD KÖY MEKTEBİ	56
AYDIN'DAN ÇİFTE ZİYARET	60
TÜRBİB 2021 YILI GENEL KURULU YAPILDI	61
6. YERLİ MARKET HAFTASI FUARI	61
KISA KISA	62
BAŞKAN KOPUZ, BANKALAR BİRLİĞİ TOPLANTISINDA	64
TOHUM PROJESİ ÇALIŞMALARI	64
İLK TÜRK ÇİFTÇİLER DERNEĞİ	65

İSMAİL ŞEN
EN ÇOK REKLAMCIYA
VERDİĞİM PARAYA
ACIYORUM...

28

İSTİB BAŞKANI ALİ KOPUZ:
“İLK ÇEYREK DOĞRU YOLDA
OLDUĞUMUZU GÖSTERİYOR”

49

İSTANBUL’UN
TARİHİ ÇEŞMELERİ

20

ARAŞTIRMA / TÜMER TOPAL
TARIMDA KALİFORNİYA
MUCİZESİ

36

İSTİB BAŞKANI ALİ KOPUZ:
“RİZE-ARTVİN HAVALİMANI
TÜM KARADENİZ’E FAYDA
SAĞLAYACAK”

07

ARAŞTIRMA / AHMET
YİRMİBEŞOĞLU
ANADOLU’NUN PEYNİR
HAZİNELERİ ORTAYA ÇIKIYOR

52

TOBB HEYETİ'NDEN SAMSUN ÇIKARMASI

TOBB HEYETİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NDE

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Başkan Yardımcısı ve İSTİB Başkanı Ali Kopuz ve TOBB Heyeti ile birlikte Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir'i ziyaret etti. Ziyarette, Başkan Demir tarafından TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'na fahri hemşehrilik beratı takdim

edildi. Başkan Hisarcıklıoğlu, kendisine verilen hemşehrilik beratı için teşekkürlerini ileterek, Samsunlu olmanın büyük bir şeref olduğunu söyledi.

Bu arada TOBB heyeti, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı dolayısıyla Samsun Atatürk Anıtı'na da bir çelenk koydu.

İSTİB'İN GURURU... SAMSUN YURT SAVUNMA AŞ ZİYARETİ

İSTİB gurur günlerinden birini daha yaşadı. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Başkan Yardımcısı ve İSTİB Başkanı Ali Kopuz ve beraberlerindeki TOBB Heyeti, İSTİB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Hakkı İsmet Aral ve Ağabeyi Zafer Aral'ın yönetimindeki Samsun Yurt Savunma San. ve Tic. AŞ'yi ziyaret ettiler. Ziyaret sırasında yerli silah üretiminin ulaştığı seviyeden oldukça etkilenen Başkan Hisarcıklıoğlu, sosyal medya hesabı üzerinden şu açıklamayı yaptı:

“Ülkemiz savunma sanayinin önemli değerlerinden olan Samsun Yurt Savunma Sanayi ve Ticaret AŞ'yi ziyaret ettik. 850 çalışanı ve Canik markasıyla ismini yurtdışında da en iyi şekilde duyuran Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Aral ve ekibini kutluyorum. Başarıları ile gurur duydum.”

TÜRKİYE'NİN GURURU... TOGG OTOMOBİLİ SAMSUN'DA

Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu (TOGG) otomobili, Samsun Ticaret ve Sanayi Odasının önünde sergilendi. Aynı zamanda TOGG Yönetim Kurulu Başkanı da olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Başkan Yardımcısı ve İSTİB Başkanı Ali Kopuz ve TOBB heyet üyeleriyle birlikte TOGG otomobilinin önünde TOGG CEO'su Gürcan Karakaş ile fotoğraf çekti. Daha sonra, Samsun Ticaret ve Sanayi Odası Konferans Salonu'nda TOGG aracına ilişkin bir seminer düzenlendi.

SAMSUN'A BİR TURİZM YATIRIMI

TOBB Başkan Yardımcısı ve İSTİB Başkanı Ali Kopuz TOBB heyetinin Samsun ziyaretleri kapsamında Samsun Ramada Plaza Otel'i'nin açılış törenine katıldı. Açılışta konuşan TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Samsun'un turizm açısından büyük bir potansiyele sahip olduğunu belirterek, otelin Samsun'a hayırlı olmasını diledi.

Bu şehir başka şehir...

DARÜLACEZE'DEN SOSYAL HİZMET ŞEHİRİ

İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ali Kopuz, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle gerçekleştirilen Darülaceze Sosyal Hizmet Şehri Temel Atma Törenine katıldı. Törende konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan "İnanç, köken, ırk, cinsiyet, yaş dâhil hiçbir ayrım gözetmeden tüm acezeyi, yani tüm düşkünleri kucaklayan bu müessese, medeniyetimizin ve milletimizin insana bakışının en güzel ör-

neklerinden biridir" dedi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, "kimsesizlerin kimsesi" olması için bu güzide kurumu millete armağan eden Sultan II. Abdülhamid'den bugüne Darülaceze'ye emeği geçen herkesi rahmet ve şükranla yâd ettiğini belirtti. İstanbul Müftüsü Safi Arpaguş'un duasının ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan ve beraberindekiler tören için hazırlanan butonlara basarak ilk harcı temele döktü.

"İnanç, köken, ırk, cinsiyet, yaş dâhil hiçbir ayrım gözetmeden tüm acezeyi, yani tüm düşkünleri kucaklayan bu müessese, medeniyetimizin ve milletimizin insana bakışının en güzel örneklerinden biridir."

İSTİB Başkanı Ali Kopuz:

“RİZE-ARTVİN HAVALİMANI TÜM KARADENİZ'E FAYDA SAĞLAYACAK”

İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ali Kopuz, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in teşrifleriyle gerçekleştirilen Rize-Artvin Havalimanı açılış törenine katıldı. Rize'nin ekonomik kalkınmasına katkı sağlayacak büyük yatırımların yapıldığını kaydeden Başkan Ali Kopuz, Rize-Artvin Havalimanı'nın tüm Karadeniz bölgesine önemli faydalar sağlayacağına olan inancını dile getirdi. Başkan Kopuz, “Rize-Artvin Havalimanı'nın Türkiye'ye olduğu kadar Azerbaycan'a da faydalı olmasını temenni ediyorum. Bölgemize gelen trafiğin artması geniş bir coğrafya için etkili sonuçlar verecektir. Nüfusun refahını artırmak Türk devletinin temel amacıdır” diye konuştu.

12. RİZE TANITIM GÜNLERİ

Rize Dernekler Federasyonunun (RİDEF) Rize Valiliği himayesinde düzenlediği ve İstanbul Ticaret Borsasının desteklediği Rize Tanıtım Günleri, İstanbul Yenikapı'da yapıldı. Rize Dernekler Federasyonu Başkanı Hasan Başça'nın açılış konuşmasıyla başlayan 12. Rize Tanıtım Günleri'ne Rize Valisi Kemal Çeber, Rize Belediye Başkanı Rahmi Metin, Rize Milletvekili Muhammed Avcı, AK Parti Genel

Başkan Yardımcısı ve Rize Milletvekili Hayati Yazıcı da katıldı.

Rize'nin ekonomik, kültürel öğelerini İstanbul'a taşıyan etkinliğe İstanbul Ticaret Borsası da açtığı stant ile katılım sağladı. 12. Rize Tanıtım Günleri, bu yıl "7 Bölge, 7 Renk, Biriz, Beraberiz, Kardeşiz" sloganıyla düzenlendi ve rekor ziyaretçi sayına ulaştı.

TOBB 78. GENEL KURULU YAPILDI

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) 78. Genel Kurul Toplantısı, hibrit yöntemle yapıldı. Divan Başkanlığını Necdet Takva'nın yaptığı Genel Kurul'da TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Başkan Yardımcısı ve İSTİB Başkanı Ali Kopuz ile TOBB Yönetim kurulu Üyeleri ve TOBB Konsey Başkanları salonda hazır bulunurken, 81 ilden TOBB Delegeleri ise elektronik ortamda katıldı. Komisyon başkanlarının komisyon çalışma-

larıyla ilgili sunumlarıyla başlayan toplantıya, yurt dışında bulunan Ticaret Bakanı Mehmet Muş da video mesajla iştirak etti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Genel Kurul sonrası sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, "81 il ve ilçelerden katılan tüm delegelerimize teşekkür ediyorum. Oda ve Borsalarımızla birlikte üyelerimizin sıkıntılarını takip etmeye, dile getirmeye ve çözüm üretmeye devam edeceğiz" ifadelerini kullandı.

"81 il ve ilçelerden katılan tüm delegelerimize teşekkür ediyorum. Oda ve Borsalarımızla birlikte üyelerimizin sıkıntılarını takip etmeye, dile getirmeye ve çözüm üretmeye devam edeceğiz."

HAYVAN SAĞLIK ZABITASI TOPLANTILARI

2022 İstanbul Valiliği İl Hayvan Sağlığı Zabıtası Komisyonu Mayıs ayı toplantısı, Vali Yardımcısı Uğur Aladağ başkanlığında yapıldı. İSTİB'i temsilen, Yönetim Kurulu Üyesi Ömer Tekinaslan'ın katıldığı toplantıda, hayvan hastalıkları ile mücadele ve hayvan hareketleri kontrolü, damızlık dişi hayvan ve erken kuzu/oğlak kesimleri, göçer hayvancılıkta hayvan hareketlerinin kontrolü ve izlenmesi konuları ele alındı.

Komisyonun Vali Yardımcısı Uğur Aladağ başkanlığında yapılan Haziran ayı toplantısına İSTİB'i temsilen Yönetim Kurulu Üyesi Ömer Tekinaslan ve Canlı Hayvan ve Et Şubesi Müdürü Emrullah Portakal katıldı. Toplantıda belgesiz, küpesiz olan ve Avrupa yakasına kaçak geçen hayvanların karantina alanlarının belirlenmesi, yol kontrol noktalarının oluşturulması ve ilgili kurumların koordinasyonunun sağlanması konularında değerlendirmelerde bulunuldu.

İSTANBUL KURBAN BAYRAMINA HAZIR

Gıda ve Kontrol Genel Müdürü Dr. Durali Koçak başkanlığında "2022 Yılı Kurban Hizmetleri Değerlendirme" toplantısı yapıldı. İstanbul Ticaret Borsasını temsilen Yönetim Kurulu Üyesi Ömer Tekinaslan'ın katıldığı toplantıya İstanbul Vali Yardımcısı Uğur Aladağ, İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürü Ahmet Yavuz Karaca ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri iştirak etti.

KURUMLAR ARASINDA İŞBİRLİĞİ ŞART...

Toplantıda, Trakya'nın 2010 yılında elde ettiği şap hastalığından arılık statüsünün önemi vurgulanarak, özellikle Kurban Bayramı döneminde bu sta-

tüyü korumak için tüm kamu kurumlarının işbirliği içerisinde çalışmasının gereğine dikkat çekildi. Toplantıda ayrıca, Türkiye genelinde büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayıları hakkında istatistiki veriler de paylaşıldı.

Trakya Bölgesi'nin kurbanlık hayvan tedarikinde sorun yaşanmayacağı belirtilen toplantıda İstanbul ili hayvan varlığı ve işletme sayıları, İstanbul iline kurbanlık olarak gelen ve kesilen hayvan sayıları, yıllara göre yapılan yol kontrolleri ve uygulanan yaptırımlar, İstanbul'da hayvan hareketlerinin kontrolü konusunda yapılan çalışmalar, kurban satış ve kesim yerlerinde alınan tedbirler hakkında bilgiler verildi.

Başkan Kopuz, 'Borsa Meydanı'nın 'Baharat' konulu 5. toplantısında konuştu

“DÜNYADA TÜRK BAHARATI ALGISI OLUŞTURMALIYIZ”

İstanbul Ticaret Borsası'nın düzenlediği 'Borsa Meydanı'nda Sektörler Konuşuyor' toplantılarının beşincisinde baharat sektörünün sorunları konuşuldu. “Türkiye'nin Baharat Yolu” başlıklı webinar toplantıya sektörün etkili isimleri konuşmacı olarak katıldı.

“Türkiye'nin Baharat Yolu” toplantısına Ambalajlı Baharat Üreticileri Derneği Başkanı Aydın Acun, Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nurullah Okumuş, Bitkisel Üretim Genel Müdürü Dr. Mehmet Hasdemir, Odessa Baharat Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Tevfik Dayan, Gaziantep Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nazım Şekeroğlu, İSTİB Meclis Üyesi Emin Demirci, Yemek Yazarı ve TV Programcısı Elif Korkmazel,

İSTİB Bal ve Baharat Komitesi Başkan Yardımcısı Atilla Rua ve İSTİB Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Beşir Kılıç iştirak etti.

“HER PAYDAŞA ÖNEMLİ GÖREV DÜŞÜYOR”

Güvenilir Ürün Platformu Başkanı Celal Toprak'ın moderatörlüğünde yapılan toplantının açılış konuşmasını İstanbul Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kopuz yaptı. Başkan Kopuz baharatın Türkiye için önemine dikkat çekerek, “Gelişme için sektörün her paydaşına önemli görevler düşüyor. Öncelikle tarımsal planlama ve doğru ürün seçimine dikkat etmemiz gerekiyor. Daha sonra üretimde eğitim ve teknoloji kullanımı, tohum ıslahı, standardizasyon, kalite, süreklilik konularına yoğunlaşmalıyız. Son aşamada da dünyada “Türk Baharatı” algısını yerleştirmek için girişimlerde bulunmalıyız” dedi.

“MARKA OLUŞTURMAK İÇİN YÜKSEK KALİTEDE ÜRETİM YAPMALIYIZ”

Ambalajlı Baharat Üreticileri Derneği Başkanı Aydın Acun, baharatta dış ticaretin gelişmesinin yolunun uluslararası bilinirlikten geçtiğini belirterek, “Bilinirlik marka ile mümkün. Sektörün hacmi uluslararası marka oluşturmamıza yetecek seviyede değil. Bu nedenle öncelikle talebe uygun standartlarda ve yüksek kalitede tarımsal üretimi gerçekleştirmemiz

“Bilinirlik marka ile mümkün. Sektörün hacmi uluslararası marka oluşturmamıza yetecek seviyede değil. Bu nedenle öncelikle talebe uygun standartlarda ve yüksek kalitede tarımsal üretimi gerçekleştirmemiz gerekiyor”

CELAL TOPRAK

AYDIN ACUN

gerekiyor. Bunun ilk adımı da destek ve teşviklerin uzun vadeli olarak açıklanmasıdır” diye konuştu.

“TIBBİ AROMATİK BİTKİLER BORSASI KURACAĞIZ”

Üniversite olarak bir tıbbi aromatik bitkiler borsası girişimi yürüttüklerini belirten Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nurullah Okumuş da, sektörün gelişimi için bu borsanın gerekliliğine dikkat çekti. Okumuş, “Borsa, klasifikasyon, standardizasyon, kalite, kontrol, markalaşma ve ticarileştirme süreçlerinin gerçekleşmesi için gereken altyapıyı oluşturacak. Bu nedenle kuruluşu için çaba sarf ediyoruz. Üniversitemizin yanında devletimiz, yerel yönetim, Afyonkarahisar Ticaret Borsası ve son olarak da İstanbul Ticaret Borsası bu oluşum için çalışıyor” şeklinde konuştu.

“BİTKİ YETİŞTİRİCİLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ’Nİ BAŞLATTIK”

Bitkisel Üretim Genel Müdürü Dr. Mehmet Hasdemir, tıbbi aromatik bitkiler ve baharatla ilgili Türkiye’nin büyük bir potansiyele sahip olduğunu

DR. MEHMET HASDEMİR

PROF. DR. NURULLAH OKUMUŞ

belirtirken, “Bu potansiyeli değerlendirmek amacıyla, Tarım ve Orman Bakanlığı olarak İtrî ve Tıbbi Bitkiler ile Boya Bitkileri Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi’ni başlattık. Amacımız, bu tür bitkilerin yetiştiriciliğinin geliştirilmesi, üretimin iç ve dış talebe göre artırılması, doğal ve biyolojik kaynakların korunması ve sürdürülebilirliği, kırsal kalkınmanın sağlanmasıdır. Uluslararası piyasaların istediği kalite ve miktarda üretimin geliştirilmesinin de bulunduğu hedeflerimize ulaşmak için çalışmalarımız sürüyor. Demonstrasyon, eğitim ve kümeleme çalışmaları yürütüyoruz. Konuyla ilgili fizibilite raporları ve yatırımcı rehberleri yayınlandı” bilgisini verdi.

“MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLİĞİ SORUNU ÜRETİME YANSIYOR”

Odessa Baharat Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Tefik Dayan da baharat ve kırmızıbiber üretimiyle ilgili sorunlara değinerek, “Üretimdeki problemlerimizin başında mevsimlik tarım işçiliğinin sorunlarının yansması var. Bu sorun biber ekiminin

AHMET TEVİK DAYAN

“Borsa, klasifikasyon, standardizasyon, kalite, kontrol, markalaşma ve ticarileştirme süreçlerinin gerçekleşmesi için gereken altyapıyı oluşturacak.”

👉 PROF. DR. NAZIM ŞEKEROĞLU

avantajını kaybetmesine yol açıyor. Ayrıca biberin sulak arazi istemesi, iklim değişikliği de önemli sorunlar. Tohum ıslahı çalışmalarının yavaş yürümesi, endüstriyelleşme için gerekli ARGE yatırımlarının yüksekliği de devlet desteğinin gereğini gündeme getiriyor” şeklinde konuştu.

“BAHARAT, AROMATİK BİTKİLER, ÇAY VE UÇUCU YAĞ TEBLİĞLERİ ÇIKARTILMALI”

Gaziantep Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nazım Şekeroğlu, Tarım ve Orman Bakanlığı Baharat Alt Komisyonu’nun Baharat Tebliği için yaptığı çalışmaları özetledi. Şekeroğlu, “Bu konudaki çalışmalar uzun sürdü ama sonuçları iyi oldu. Ancak yapılması gereken çok iş var. Örneğin aromatik bitkiler, çay ve uçucu yağ tebliğlerinin de çalışılması gerekiyor. Ayrıca bilimsel çalışmaların sektör ihtiyaçlarına uyumlu olması için atılması gereken adımlar da var” dedi.

“ULUSLARARASI GIDA STANDARTLARI UYGULANMALI, İŞİNİ DOĞRU YAPANLAR ZARAR GÖRMEMELİ”

İSTİB Meclis Üyesi Emin Demirci de sektörün en önemli sorunlarından birinin denetim sürecinde yaşananlar olduğunu bildirdi. Demirci, “Laboratuvar ölçüm limitlerinin farklılığı, tebliğin yoruma açık olması, denetimlerin üretim sürecini ve sektö-

👉 ELİF KORKMAZEL

“Her kurum, her paydaş önemli çalışmalar yapıyor. Ancak bu çalışmalar koordinasyondan yoksun olduğu için sonuç alınmıyor. Bu nedenle paydaşların ortak hareket etmesi çok önemli.”

👉 EMİN DEMİRCİ

rün tamamını kapsamaması, özellikle ithal ürünlerde uluslararası Kodeks Alimentarius gıda standartlarının uygulanmaması gibi nedenlerle, işini doğru yapan firmalar zarar görmekte ve haksız rekabetle karşı karşıya kalmakta. Bu sorunların yaşanmaması için cezai uygulama yönetmelikleri oluşturulmalı ve konuyla ilgili bir danışma kurulu oluşturulmalı” ifadelerini kullandı.

“MARKALAŞMA İÇİN ŞEFERLE BİRLİKTE HAREKET EDİLMELİ”

Yemek Yazarı ve TV Programcısı, Şef Elif Korkmazel ise Türk baharatı algısının tüm dünyada oluşturulması için uluslararası Türk şeflerle işbirliği yapılmasının faydalı olabileceğini kaydetti. Korkmazel, “Markalaşma için şeflerle işbirliği içinde hareket edilirse küresel bir başarı daha hızlı bir biçimde elde edilir” dedi.

“PAYDAŞLARIN BİRLİKTELİĞİ ÇOK ÖNEMLİ”

İSTİB Bal ve Baharat Komitesi Başkan Yardımcısı Atilla Rua da sektörel sorunların çözümünde her paydaşın bağımsız ve birbirinden habersiz çalışmaları yürüttüğüne dikkat çekti. Rua, “Her kurum, her paydaş önemli çalışmalar yapıyor, önemli adımlar atıyor. Ancak bu çalışmalar koordinasyondan yok-

👉 ATILLA RUA

sun olduğu için ve bilgi paylaşımı gerçekleşmediğinden sonuç alınamıyor. Bu nedenle paydaşların ortak hareket etmesi çok önemli” şeklinde konuştu.

“TOPLANTI VERİMLİ GEÇTİ”

Toplantının kapanış konuşmasını gerçekleştiren İstanbul Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Beşir Kılıç ise, toplantının verimli geçtiğini söyledi. Kılıç, “Bugün bu toplantıda sektör çok güçlü bir şekilde temsil edildi ve çok önemli konular ele alındı. Bu nedenle ben bu toplantının çok faydalı olacağına inanıyorum. Gıda sektörü temsilcileri hem dernek hem oda ve borsa gibi oluşumlardaki faaliyetlere daha aktif bir biçimde katılmalı. Çünkü bu platformlar bizlerin sorunlarının çözümü için var” dedi.

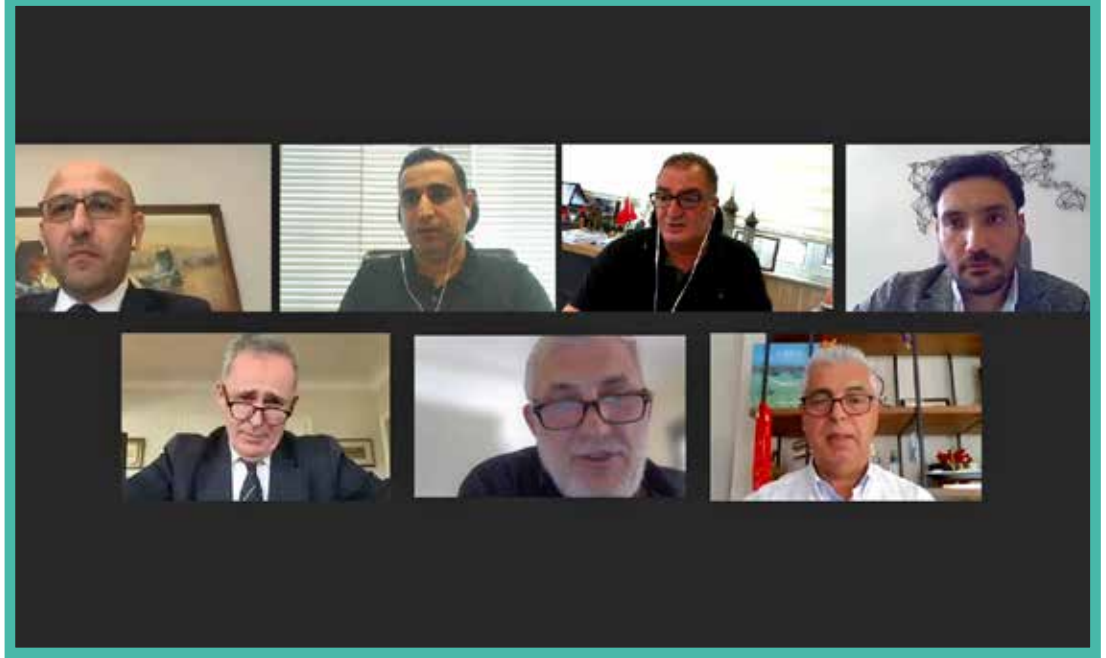
MEHMET BEŞİR KILIÇ

“Gıda sektörü temsilcileri hem dernek hem oda ve borsa gibi oluşumlardaki faaliyetlere daha aktif bir biçimde katılmalı. Çünkü bu platformlar bizlerin sorunlarının çözümü için var.”

Borsa Meydanı'nda kuruyemiş sektörü konuşuldu

“EKONOMİYE YÖN VEREN ATIŞTIRMALIK: KURUYEMİŞ”

“Fındıkta verimlilikte dünya ortalamasının iki buçuk kat altındayız. Bahçe yenilenmesi, arazi birleştirme, sulu tarım ve iyi tarım uygulamalarına yönelik teşvik sistemleri yaygınlaştırılırsa verimin beş kat artması mümkün.”

İstanbul Ticaret Borsası'nın düzenlediği 'Borsa Meydanı'nda Sektörler Konuşuyor' toplantılarının altıncısında kuruyemiş sektörünün sorunları konuşuldu. “Ekonomiye Yön Veren Atıştırmalık: Kuruyemiş” mottosuyla gerçekleştirilen toplantıya kuruyemiş sektörünün önde gelen isimleri konuşmacı olarak katıldı.

“BİZ ÜRETİYORUZ BAŞKALARI KAZANIYOR”

Güvenilir Ürün Platformu Başkanı Celal Toprak'ın moderatörlüğünde yapılan toplantının açılış konuşmasını İstanbul Ticaret Borsası Meclis Üyesi Çetin Topaloğlu gerçekleştirdi. Türkiye'nin konumu ve iklimi sebebiyle birçok kuruyemiş türü açısından biçilmiş kaftan olduğuna dikkat çeken Topaloğlu, “Ancak diğer bazı tarımsal ürünler gibi kuruyemiş sektöründe de iki ana sorunuz var, üretimde verimlilik ve kalite, pazarlamada ise katma değer...” diye konuştu. Üretimdeki sorunların kaynağında geleneksel tarım yöntemlerinin kullanılmasının, pazarlamadaki sorunların temelinde kültürel kodlar ile yapısal ekonomik sorunlara kadar birçok nedenin olduğunu kaydeden Topaloğlu, şunları söyledi:

“Ne yazık ki, bu sorunların çözümü için gereğince hızlı ve etkili adımlar atamıyoruz. Ürünlerimiz bu nedenle ham ve dökme olarak ihraç ediliyor, yurtdışında işlenerek katma değerli hale geliyor. Fındık bu konudaki en iyi örnektir. Dünyanın açık ara lider üreticisi olmamıza rağmen, Türkiye olarak fındıktan elde ettiğimiz gelirin daha fazlasını başka ülkeler kazanıyor.”

ÇETİN TOPALOĞLU

SEBAHATTİN ASLANTÜRK

“VERİMLİLİK ARTARSA, FINDIK İHRACATI 4 MİLYAR DOLAR OLUR”

Trabzon Ticaret Borsası Meclis Başkanı Sebahattin Aslantürk, fındıkta en büyük sorunun verimsizlik olduğunu belirterek, “Fındıkta verimlilikte dünya ortalamasının iki buçuk kat altındayız. Bahçe yenilenmesi, arazi birleştirme, sulu tarım ve iyi tarım uygulamalarına yönelik teşvik sistemleri yaygınlaştırılırsa verimin beş kat artması mümkün. İki kat bile artsa ihracat gelirimiz 4 milyar dolara ulaşır” diye konuştu.

BİLAL BİLEN

“ANTEP FISTIĞINDA STRATEJİ OLUŞTURMALIYIZ”

Gaziantep Ticaret Odası Antep Fıstığı ve Kuruyemiş Meslek Komitesi Başkanı Bilal Bilen, Antep fıstığında veri eksikliği dolayısı ile strateji oluşturulmadığına işaret ederek, “Antep fıstığı pirim desteği almalı. Kayıt altına alınamama ve istatistiki veri eksikliği dolayısıyla da strateji oluşturulmuyor. Ayrıca baklava fiyatlarındaki artıştan Antep fıstığının sorumlu tutulmasını doğru bir tespit olarak değerlendirmiyorum. Baklavanın gider kalemlerinden sadece biri Antep fıstığı, dolayısıyla bu eleştirilerin yerinde olmadığı ortadadır” bilgisini verdi.

“Antep fıstığı pirim desteği almalı. Kayıt altına alınamama ve istatistiki veri eksikliği dolayısıyla da strateji oluşturulmuyor.”

“Cevizde kendimize yetmekten çok uzağız.”

☛ MURAT YILDIRIM

“EKİM DESTEĞİ TOPRAK SAHİBİNE DEĞİL ÜRETİCİYE VERİLMELİ”

Tüm Kuruyemiş Sanayicileri ve İş Adamları Derneği Başkanı Murat Yıldırım, ay çekirdeğinin kuruyemiş sektörünün geleneksel temsilcisi olduğuna dikkat çekerek şunları söyledi:

“Ay çekirdeğinin ekonomiye katkısının artması için bazı adımların atılması gerekiyor. Tohum ARGE çalışmaları, sözleşmeli tarımın caydırıcı maddeler içermesi, ekim desteğinin toprak sahibine değil üreticiye verilmesi ve çiftçinin bilinçlendirilmesi sayesinde önemli ihracatçı ülkelerden biri haline gelebiliriz.”

☛ ÖMER R. ERGÜDER

“CEVİZDE TEŞVİK VE YATIRIMLARLA NE İHRACATÇI OLABİLİRİZ”

Ceviz Üreticileri Derneği Başkanı Ömer R. Ergüder, Türkiye’nin cevizde önemli üretici ve tüketici ülkelerden biri olduğunu hatırlatarak, “Cevizde kendimize yetmekten çok uzağız” tespitinde bulundu. Ergüder, rakip ülkelerde 15 yıllık sübvans kredilerle ceviz üretimi desteklenirken bizde bu süre 7 yıla sınırlı. Orta ve büyük yatırımlar için bu çok az. Ayrıca bir zamanlar muza yapıldığı gibi koruma uygulanırsa, net ihracatçı duruma ulaşabiliriz” ifadelerini kullandı.

“DEVLET DESTEKLERİNDE TÜR SEÇİMİNE DE ÖNEM VERİLMELİ

Doğu Manisa Ceviz ve Badem Üreticileri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Başkanı Tayfun Erpek, Türkiye’nin badem konusunda çok büyük bir potansiyel barındırdığına işaret ederek, “Badem tarımı yeni yapılmaya başlandı. Dolayısıyla ihtisaslaşmış bir devlet kadro henüz oluşmadı. Devlet destekleri sulama altyapısı ve tür seçimine bakılmaksızın sadece sertifikalı fidana

veriliyor. Bu da verimlilik sorunlarına yol açıyor. Ayrıca orman arazilerinin tahsisinde mevcut badem yatırımcılarına öncelik verilmesi gerekiyor” açıklamasında bulundu.

☛ TAYFUN ERPEK

BATMAN TİCARET BORSASINDAN İSTİB ZİYARETİ

Batman Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Arif Güneş, Meclis Başkanı M. Beşir Altunç ile Yönetim Kurulu ve Meclis üyelerinden oluşan heyet, İstanbul Ticaret Borsasını ziyaret etti. Heyet, İSTİB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kopuz, Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kasap ve İSTİB Yönetim Kurulu üyeleri tarafından karşılandı. Başkan Kopuz, tarafından İSTİB ve tarihi binası hakkında bilgilerin aktarıldığı ziyarette, karşılıklı işbirliği imkanları konuşuldu.

İSTİB'i ziyaret eden Batman Ticaret Borsası Heyeti şu isimlerden oluştu: Yönetim Kurulu Başkanı Arif Güneş, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim İzmir, Yönetim Kurulu Üyeleri, Abdurrahman

Maltaş, Sabri Çelik, Şehmus Bayer, Meclis Başkanı M. Beşir Altunç, Meclis Üyeleri Azmi Al, Hifzullah Akdaş, Metin Rüzgâr, Sıdık Oğuz.

Su Medeniyetinin İstanbul Yansımaları...

İSTANBUL'UN TARİHİ ÇEŞMELERİ
GELECEĞE AKIYOR

☛ TOPHANE ÇEŞMESİ

*Çeşmeler,
herkesin
yararlanması
için düzen
altına alınan bir
suyun akıtıldığı
yapı olarak
tanımlanmakta
ve neredeyse
her sokak
köşesini süsleyen
bir su yapısı
olarak dikkati
çekmektedir.*

Önce su vardı ve bütün canlılar sudan yaratıldı. Kutsal kitap Kur'an-ı Kerim'de yer alan 'Her canlı şeyi sudan yarattığımızı görüp düşünmediler mi?' ayet-i kerimesi de canlılar için suyun önemini vurguluyor. Hatta bazı din alimleri Allah'ın önce suyu yarattığını, sonra arşı yaratıp onu suyun üzerine yerleştirdiğini belirtirler. İnsan da topraktan ve sudan yaratılmıştır. Biyoloji ilmi canlıların ziyade bir oranda sudan oluştuğunu söylerken tarih ilmi ise asırlardır şehirlerin su kenarlarına ya da su kaynaklarına yakın yerlere kurulduğunu söyler. Ayrıca, dünyamızın da 4'te 3'ü sudur.

İSTANBUL SUYUN KENARINDA KURULDU

Roma, Bizans ve Osmanlı imparatorluklarına başkentlik yapmış olan İstanbul da bir su kenarı yerleşmesidir. Öyle ki, İstanbul şehri iki kıtayı birleştiren eşsiz konumu ve boğaziyle suyun yanı başında kurulmuş bir cennettir. Tarihi yarımada'yı düşündü-

ğümüzde etrafı sular ve surlarla çevrili, korunaklı bir şehir gelir aklımıza. Su tarihsel açıdan devletleri koruduğu gibi insanların da uğruna nice yollar kat ettiği muhtaç olunan bir metadır.

HER KÖŞE BAŞINDA BİR ÇEŞME...

İşte bu suyun insanların kullanımına erişmesi için yapılan yapılardan birisi de çeşmelerdir. Çeşmeler, herkesin yararlanması için düzen altına alınan bir suyun akıtıldığı yapı olarak tanımlanmakta ve Osmanlı döneminde neredeyse her sokak köşesini, her külliye duvarını süsleyen bir su yapısı olarak dikkati çekmektedir. Hem sosyal hayat hem de kültürel açıdan büyük öneme sahip bu yapılar, dini açıdan da kişinin vefatından sonra bile fayda sağlayan hayır ve hasenatıdır. Her köşe başında çeşmelerin olması, İslam dinin temizliği ibadetin bir parçası olarak görmesi ve bir hayır aracı olması nedeniyle çok sayıda çeşme inşa edilmiştir.

İSTANBUL'DA 542 TARİHİ ÇEŞME VAR

İstanbul'daki çeşmelerin sayısının bilinmesi imkansıza yakındır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi yıllar içinde bin 308 tarihi çeşmeyi tespit ederken İstanbul Kültür Envanteri çalışmasında ise 542 kayıt görünüyor. İstanbul'a Osmanlılar tarafından yapılan ilk çeşme özelliğini 1495 tarihli Davut Paşa Çeşmesi taşıyor. Meşhur seyyah Evliya Çelebi'nin seyahatnamesinde kaleme aldığı bilgiye göre, İstanbul'da 15. yüzyılda Osmanlı padişahları Fatih Sultan Mehmet 200, II. Bayezid ise 70 çeşme inşa ettirmiş.

Arzın her yerine dağılan, toprağın altından kaynayan suyu dizginleyip insanoğlunun kullanımına sunulmasına aracılık eden çeşmelerimiz mimari yapı örneklerimizi de oluşturuyor. Haydi gelin, o kadim çeşmelerden bugüne uzanan birkaç tanesinin hikayesine kulak verelim:

III. AHMET ÇEŞMESİ

Topkapı Sarayı'nın Bab-ı Hümayun kapısının önündeki çeşme 1728 yılında Sultan III. Ahmet tarafından yaptırıldı. Çeşme binasının dört cephesindeki taş ve bronz işçilik büyüleyici bir mimari örneğidir.

Çeşme, dönemin önemli mimarlarından olan Hassa Baş Mimarı Mehmet Ağa tarafından daha önce yerinde bulunan "Perayton" isimli Bizans çeşmesinin yerine yapıldı. Kitabeleri ve tahta saçak süsleriyle barok tarzının eşsiz timsallerinden olan çeşme, klasik dönemin mütevazî çizgilerinden sıyrılmış, hatların zarafeti, zenginlik ve güzelliğiyle mimari meraklılarını cezbetmiştir. Bölgenin önemli tarihi eserleri arasında bulunan bu yapı ecadada yönelik "İnşa değil ibadet ediyorlardı" sözünü de haklı çıkarıyor.

ALMAN ÇEŞMESİ

Alman İmparatoru II. Wilhelm'in İstanbul'u ikinci ziyaretinin anısı için yaptırdığı çeşmedir. Dönemin sultanı II. Abdülhamid'e hediye edilmiştir. Sultanaahmet Meydanı'nda parkın içinde yer alan bu yapının bütün aksamı Almanyada yapıldı. İstanbul'a getirilen parçalar burada birleştirilerek kemerlerin üzerine konuldu. 1 Ocak 1901'deki açılış töreniyle halkın hizmetine sunulan Alman Çeşmesi'nin 3 kubbesi altın mozaik ile kaplıdır. Kaiser Wilhelm II Çeşmesi adıyla da anılan bu seçkin yapı, bölgenin görülmesi gereken yapıları arasında yer alıyor.

TOPHANE ÇEŞMESİ

III. AHMET ÇEŞMESİ

Önünden geçtiğimiz halde pek fark edemediğimiz mimari güzelliklerimizden biri de Tophane Çeşmesi... Tophane Meydanı'ndaki bu yapı, 1732'de I. Mahmut tarafından Hassa Baş Mimarı Mehmet Ağa'ya yaptırıldı. İstanbul'un üçüncü büyük çeşmesi olan Tophane Çeşmesi, Osmanlı'nın mimari üslubunun, Batı'ya geçtiği dönemlerin yansımasıdır. Bugüne kadar üç defa restorasyon gören yapı, ilk inşasındaki özgün halini korumuştur. Çeşmenin duvarında, Şair Nahifi Süleyman Efendi tarafından yazılan tarih kitabesi de yer alıyor. Bu yapı, barok tarzı mimarisi, mermer duvarları ve işlemleri ile bölgenin güzelliğine katkı sağlamaya devam ediyor.

ALMAN ÇEŞMESİ

Üsküdar'da bulunan III. Ahmet Meydan Çeşmesi, 1728 yılında inşa edildi. Ahşap çatılı ve dört yüzlü bir meydan çeşmesi olan yapı, III. Ahmet tarafından annesi Emetullah Rabia Gülnuş Sultan'a ithafen yaptırıldı.

➤ ÜSKÜDAR III. AHMET MEYDAN ÇEŞMESİ

ÜSKÜDAR III. AHMET MEYDAN ÇEŞMESİ

Üsküdar iskele meydanında yer alan, dostların, sevgililerin buluşma noktası olan III. Ahmet Meydan Çeşmesi, 1728 yılında inşa edildi. Ahşap çatılı ve dört yüzlü bir meydan çeşmesi olan yapı, III. Ahmet tarafından annesi Emetullah Rabia Gülnuş Sultan'a ithafen yaptırıldı. Boğazdan geçenlerin içme suyu ihtiyacını karşılamaları için yaptırılan yapıda, 4'ü su içmek, 4'ü de su doldurmak için yapılan 8 çeşme bulunuyor. Sahile bakan cephede III. Ahmet ve Damat İbrahim Paşa tarafından yazılmış kitabelerin yer aldığı çeşme, mimarlık, hattatlık, taş işçiliği ve şiir sanatının bir şaheseridir. Şiir sanatının da önemli örneklerini sergileyen bu yapının içe bakan cephelerinde ise Şair Nedim, Şair Şakir ve Şair Rahmi tarafından yazılmış kitabeler yer alır.

ERENKÖY İSTASYON ÇEŞMESİ

İstanbul'un en modern semtlerinden biri olan Erenköy'de kimin tarafından yaptırıldığı bilinmeyen tarihi bir çeşme bulunuyor. Yapımı 1921-1922 yıllarına dayanan çeşme, adı meçhul bir kadın tarafından çocukları Fahir ile Fatma için yaptırılmış. Üstünde İsmail Hakkı Altunbezer tarafından yazılmış iki kitabe bulunan çeşme, 2006 yılında İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi tarafından onarıldı.

➤ ERENKÖY İSTASYON ÇEŞMESİ

HEKİMOĞLU ALİ PAŞA ÇEŞMESİ

Beyoğlu, Galata, Tophane ve Fındıklı semtlerinin su ihtiyacını karşılamak için Sadrazam Hekimoğlu Ali Paşa tarafından yaptırılmıştır. 1732'de yapımı tamamlanan çeşme, 1958 yılında bugünkü yerine yani, Kabataş Parkı'nın oraya taşındı. Çeşmenin denize bakan cephesinde Seyyid Vehbi'ye, caddeye bakan cephesinde ise Şair Mahmud Efendi'ye ait şiirler yer alıyor. Ecdadın şiire olan alakasını hissedebildiğimiz bu kitabeler, oradan geçenlere de şiir zevkini tatma imkanını sunuyordu. Heyhat ki bugün çok azımız bu kitabeleri okuyabiliyor, daha azımız ise okuduğunu anlayabiliyor.

BEREKETZADE ÇEŞMESİ

Halkın su ihtiyacını karşılamak üzere padişah I. Mahmud'un annesi Saliha Sultan tarafından yaptırılan Bereketzade Çeşmesi, Lale Devri üslubunun bir şaheseri kabul ediliyor. Barok mimarinin etkisinde çok zengin natüralist süslemelerle kaplı çeşme, tamamen mermer malzemeden inşa edildi. Şu

HEKİMOĞLU ALİ PAŞA ÇEŞMESİ

anda Galata Kulesi'nin Beyoğlu yönündeki yarım daire planlı avlusunu kuşatan duvarın üstünde, Büyükhendek Caddesiyle Fırçı Sokağının kesiştiği köşede yer alan çeşme, duvar çeşmesi mimarimizin güzide bir örneğidir.

BEREKETZADE ÇEŞMESİ

Bereketzade Çeşmesi, I. Mahmud'un annesi Saliha Sultan tarafından yaptırılmıştır.

İSTİB Başkanı Ali Kopuz, Mayıs ayı Meclis Toplantısında konuştu:

“80 TARIMSAL ÜRÜNDE EN BÜYÜK 10 ÜRETİCİDEN BİRİYİZ”

İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ali Kopuz, Borsanın Mayıs ayı Meclis toplantısında yaptığı konuşmada, küresel dünya gıda krizinin derinleşebileceği uyarısında bulundu. Başkan Kopuz, “Tarım ve gıdanın gelişmesi için, ileri teknoloji kullanımıyla verimliliği ve üretim miktarını artırmamız gerekiyor. Bunun yanında ürünlerimizin, özellikle dış piyasalara katma değerli bir biçimde ulaşmasını sağlamak için de çabalarımızı geliştirmeliyiz” dedi.

İstanbul Ticaret Borsası Mayıs ayı Meclis Toplantısı, Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kasap başkanlığında hibrit olarak gerçekleştirildi. Toplantıda Meclis gündem maddelerinin görüşülmesinin ardından İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ali Kopuz güncel ve ekonomik gelişmeleri değerlendirdi. Toplantı sonunda Meclis Üyeleri sektörlerine ait sorun ve çözüm önerilerini dile getirdiler.

İSTİB Başkanı Ali Kopuz, açılış konuşmasında Türkiye'nin 80 tarımsal üründen dünyanın en büyük 10 üreticisinden biri olduğunu vurgulayarak, "FAO verilerine göre 51 üründe ise ilk 5 üreticiden biriyiz. Tarımsal ihracatımızdaki artış da sürüyor. Ancak katma değerli ürün konusunda kendimizi geliştirmeliyiz" açıklamasında bulundu.

ÇİN EN BÜYÜK BUĞDAY STOKÇUSU...

Başkan Kopuz, dünya gıda pazarının tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar küreselleştiğini ve küreselleşme eğilimini de sürdürdüğünü kaydederek, şunları söyledi:

"Dünya tarihinde gıda pazarı hiç bugünkü kadar küreselleşmemişti. Bir kuşak öncesinin adını bile duymadığı meyve ve sebzeleri bugün sadece tüketmiyor, üretiyor ve hatta ihraç ediyoruz... Endüstri-

riyel üretim ve lojistik sayesinde büyüyen küresel gıda pazarı; pandemi, iklim değişikliği, bölgesel savaşlarla darbe alsa da, gelişmesini sürdürüyor. Son yıllarda yaşanan sorunlar, küresel bir gıda krizi riskini artırdı. Bu risk, ülkelerin gıdada kendi kendilerine yetme kaygı ve talebini doğurdu. Bu da güçlü bir gıda stoku eğilimi başlattı. Örneğin Çin'in tahıl stokları dikkat çekici boyutlara ulaştı. Bugün 282 milyon ton olan toplam dünya buğday stokunun yarısı, sadece Çin'in stoklarında bulunuyor."

GIDA KRİZİNİ ENGELLEMİNİN 4 YOLU

Bu gelişmeleri gıda krizini derinleşebileceği uyarısı olarak algılamak gerektiğini kaydeden Başkan Kopuz, gıda stokunun ve dış ticareti azaltacak önlemlerin, krizi büyüteceği uyarısında bulundu. Başkan Kopuz, "Uzmanlar bu krizinin aşılmasında, üretimin artırılması doğrultusunda alınacak tedbirlerin, daha etkili olacağını söylüyorlar. Örneğin Dünya Bankası tarafından yayınlanan "Gıda Krizini Engellemenin Dört Yolu" başlıklı makalede, gıda ticaretinin engellenmemesi, yoksul kesimlere yardım, tarım desteklerinin artırılması ve kalıcı gıda güvenliği için gıda sisteminin dönüştürülmesi gerektiği belirtiliyor" diye konuştu.

"Çin'in tahıl stokları dikkat çekici boyutlara ulaştı. Bugün 282 milyon ton olan toplam dünya buğday stokunun yarısı, sadece Çin'in stoklarında bulunuyor."

YÖNETİM KURULU SAYMAN ÜYESİ RECEP SALİH AL

YÖNETİM KURULU ÜYESİ EMRE ACAR

“GIDADA VERİMLİLİĞİ VE ÜRETİMİ ARTIRMALİYİZ”

Başkan Kopuz, Hükümetin gıda konusunda attığı atımların doğru olduğunu ve Türkiye’yi doğrudan tehdit eden bir durum olmadıkça, gıdada dış ticaret kısıtlamalarına gitmediğini ifade etti. Başkan Kopuz, şöyle konuştu:

“Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın açıkladığı, hem yoksul kesimlere hem de tarıma yönelik tedbirler artarak sürüyor. Öte yandan, yıllardır tarım ve gıda sistemimizin geliştirilmesi çalışmaları da aralıksız yürütülüyor. Ancak hem pandemi hem de savaşlar dolayısıyla artan gıda fiyatları, satınalma gücünün de düşmesiyle önemli bir sorun olarak gündemimizdeki yerini koruyor. Bu sorunun kısa vadeli tedbirlerle çözülmesi de mümkün görünmüyor.

Her zaman söylediğimiz gibi, en az savunma kadar

stratejik bir sektör olan tarım ve gıdanın gelişmesi için, ileri teknoloji kullanımıyla verimliliği ve üretim miktarını artırmamız gerekiyor. Bunun yanında ürünlerimizin, özellikle dış piyasalara katma değerli bir biçimde ulaşmasını sağlamak için de çabalarımızı geliştirmeliyiz.”

ÜRETİMİNDE İLK 10’DA OLDUĞUMUZ ÜRÜNLER

Türkiye’nin önemli bir tarım ülkesi olduğunu belirten Başkan Kopuz, tarımsal üretimle ilgili bazı rakamları paylaşarak, “Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü FAO’nun verilerine göre Türkiye, tarımda dünyanın ilk 10 ülkesinden biri... Tarımsal üretimde Avrupa’da da birinciyiz. Yine FAO’nun ülkelere göre üretim verilerini açıkladığı 200 civarındaki bitkisel ve hayvansal ürünün 80 tanesinde dünyadaki ilk 10 üreticiden biriyiz” bilgisini verdi.

Başkan Kopuz, Türkiye’nin üretimde ilk sırada ol-

“Fındık, incir, kayısı, kiraz üretiminde dünyada ilk sıradayken; bal, nohut, karpuz gibi birçok üründe de dünya ikincisiyiz. Elma, domates, koyun peynirinde üçüncü sırada, mercimek, ceviz ve son dönemde çok tartışılan ayçiçek yağında dördüncü, zeytinyağında ise beşinci sıradayız.”

MECLİS ÜYESİ HÜSEYİN YILDIZ

duğu ürünleri şöylece açıkladı:

“Örnek vermek gerekirse, fındık, incir, kayısı, kiraz üretiminde dünyada ilk sıradayken; bal, nohut, karpuz gibi birçok üründe de dünya ikincisiyiz. Elma, domates, koyun peynirinde üçüncü sırada, mercimek, ceviz ve son dönemde çok tartışılan ayçiçek yağına dördüncü, zeytinyağında ise beşinci sıradayız.”

“VERİMLİLİĞİ ARTIRIRSAK, FINDIKTA GELİRİMİZİ EN AZ İKİYE KATLARIZ”

Türkiye’nin 2021 tarımsal ihracatının 25 milyar dolar olduğunu, 2022’nin sadece ilk iki ayında ise 4,5 milyar dolarlık ihracat yapıldığını hatırlatan Başkan Kopuz, “Dünyanın en önemli tarım ülkelerinden biri olmamıza rağmen, bu ürünleri katma değerli bir biçimde ihraç edemediğimiz için, yeteri kadar kazanç elde edemiyoruz. Tarımsal üretimimi-

MECLİS ÜYESİ HASAN ACAR

zi artırmanın yanında, katma değerli bir biçimde sunumu için de radikal adımlar atmamız gerekiyor. Çok sık gündeme geldiği için fındık örneğini ele alalım. Dünya fındık üretiminde 660 bin ton ile açık ara birinciyiz, dünyadaki fındığın üçte ikisini biz üretiyoruz ama verimliliğimiz çok düşük. Eğer fındık tarımında verimliliği artırırsak, gelirimizi en az ikiye katlayabiliriz. Öte yandan fındığın hammadde olarak ihracı yerine, işleyip katma değerli olarak ihracına başlayabilirsek, milli gelirimizi çok daha fazla artırabiliriz” değerlendirmesini yaptı.

Başkan Kopuz, bu amaçla tarımsal desteklerin yanında katma değerli ürünleri artıracak bir destek sistemine de ihtiyaç olduğuna dikkat çekerek, “Odağına katma değerli üretimi alarak yapılacak her türlü çalışmanın müspet sonuçlarını göreceğimize inanıyorum” temennisinde bulundu.

“Fındığın hammadde olarak ihracı yerine, işleyip katma değerli olarak ihracına başlayabilirsek, milli gelirimizi çok daha fazla artırabiliriz.”

“EN ÇOK REKLAMCIYA VERDİĞİM PARAYA ACIYORUM”

İSMAİL ŞEN

Yıllar önce bir müşterimden duymuştum bu sözü. Kızgınlık ve derin bir acıyla yüzü gerilmiş, çok sevdiği şeylerden ayrılan insanların trajik mimikleri yapmış gergin siması, gözümünden kaçırdığı bakışları ve titreyen elleriyle bana ödeme yapıyordu:

- En çok reklamcıya verdiğim paraya acıyorum. Tabelacıya verdiğime de acıyorum ama en çok reklamcıya... Tabelacı en azından tabela üretiyor. Sen ne yapıyorsun? Tasarladığın broşürleri bile matbaa basıyor...

Her iş insanının reklamveren olma sürecini o da acı çeke çeke yaşıyordu. Çok acı çekti ama başardı. Tabelanın tasarımının, o tabelanın üretiminde kullanılan malzemeden; broşürün içeriğinin kâğıttan çok daha değerli olduğunu yaşaya yaşaya idrak etti. Doğru yapılmış reklam yatırımlarının meyvele-

rini toplaya toplaya iyi ve büyük bir reklamveren oldu... Firma yıllardır ilk 500'de...

Peki, bir iş insanı reklamveren olurken hangi aşamalardan geçer?

Ben, hemen hepsi, en azından başlangıçta küçük olan birkaç yüz müşterim üzerinde yaptığım gözlemler sonucu bu aşamaları hastalıkların kabul sürecine benzettim. Bir kişinin hastalığını kabul sürecinde geçirdiği aşamalar şok, inkâr, öfke, pazarlık, depresyon ve kabullenme olarak sıralanır. Gözlemlerime göre iyi bir reklamveren olmak için bu aşamalar adım adım geçilmeli...

İşini büyütmek veya daha çok kazanmak isteyen, üretim kapasitesi artmış ya da satış sorunu yaşayan iş insanı tüm bu sorunların çözümü, ya da belirlen-

miş hedeflere ulaşabilmek için reklam yatırımı yapılması gerektiğini idrak ettiğinde bir çeşit şok yaşar. Üstelik reklam yatırımının doğası gereği, bir yerlere para harcayacaktır ama karşılığını alacağı kesin değildir. Evet, reklam bir yatırımdır ama karşılığında alacaklarınızı belirleyenler, bütçeniz, pazarlık gücünüz ve taleplerinizle sınırlı değildir. Reklam ajansının yeterliliği, kreatif çalışmaların gücü, yayınlanacak mecralar, strateji ve saire... Herhangi birindeki bir aksama tüm sürecin ve yatırımın boşa gitmesine yol açabilir.

Şokun ardından, “Ben bunu reklamsız da hallederim” zannına kapılıp reklam yatırımının kaçınılmazlığının inkâr edildiği bir süreç başlar ki, uzamasının tehlikeli sonuçları olabilecek bir dönemdir. Bu ve bundan sonraki aşamalarda sorunlar çözülmeyi, hedefler ulaşmayı bekler çünkü...

Öfke, inkârın anlamsızlığının idrakiyle başlar. “Neden ben de bu harcamayı yapmak zorundayım?” sorusuna aranan cevap sırasında, reklamla ilgili her şey ve herkese yönelen öfke dönemi diğerlerinden farklıdır, çünkü son aşamadan sonra bile bu sürece zaman zaman dönülebilir. Örneğin, yıllardır reklamveren biri bile, az önce anlattığım hatıramdaki gibi öfke duyabilir...

Yapılması gerekeni erteleme çabasının tezahürü olan pazarlık aşaması ilginç bir başka dönemdir. Reklam harcaması yapmamak için, kendi kendine ya da ortaklarla yapılan pazarlıklar, süreci uzatma, kaçınılmazı erteleme çabasını yansıtır. Bu süreçte, “Eğer şu döneme kadar istenilen satışa ulaşamazsak, başlarız” gibi, sonucun ne olacağı alttan alta bilinen, umutsuz beklentilere sığınılır.

Şok, inkâr, öfke ve pazarlık süreçleri boyunca ertelenen reklam yatırımı, hedeflere ulaşmayı ya da sorunları çözmeyi sağlayamadığı için doğan kayıplar nedeniyle depresyon dönemi başlar. Normalde severek, zevk alınarak yapılan işlerden zevk alınmaz olur. Çünkü artık sonuç alınamamaktadır.

Kabullenme, tüm bu süreçleri yaşamış ve aşmış olanların ulaşabileceği bir evredir ve teşbihte hata olmaz deyip benzettiğimiz hastalık kabulündekinin aksine olumlu bir dönemdir. Tanıdığım birçok iş insanı bu aşamaların herhangi birinde reklam yatırımı yapmaktan vazgeçti. Pek azı da tüm aşamaları adım adım geçti ve bir reklamveren olmayı başardı.

Çünkü aldığı ve sattığı her şey için muğlaklıktan haklı olarak rahatsız olan birinin, net bir bedel ödeyip, belirsiz bir sonuca katlanması gerçekten zordur.. Bu, biraz karikatürize edilerek şuna benzetilebilir: Bir mal alacaksın, ödeyeceğin bedel belli ama ödeme sonucunda alacağın mal belirsiz. Reklam yatırımının başlangıçta, herkesin kapasitesine göre en azından küçük bir servet olduğu düşünülürse bu kararı vermenin zorluğu daha iyi anlaşılır.

Reklam yatırımında sorunun bir başka yönü de, etkisinin ölçülmesinin zorludur. Bugün, interaktif mecralar sayesinde hedef kitleye daha kolay ulaşmak mümkünse de bir zamanlar bu çok zordu. Tüm bunlara rağmen reklam, büyümenin ve marka olmanın olmazsa olmazıdır.

Velhasıl bir asır öncesinin iş insanı Amerikalı John Wanamaker’ın veciz bir biçimde ifade ettiği duruma katlanmayı göze alıracak bir zorunluluktur reklam yatırımı:

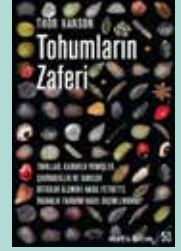
“Reklama harcadığım paranın yarısının boşa gittiğini biliyorum ama hangi yarısı olduğunu bilemiyorum.”

TOHUMLARIN ZAFERİ

Thor Hanson

“Tohumlar nasıl bu kadar başarılı oldu? Tohumların ve onları taşıyan bitkilerin gezegenimizi tepeden turnağa değiştirmelerine imkân tanıyan özellikleri, alışkanlıkları nelerdi? Bu sorunun cevabı, elinizdeki kitabın anlatısını kuruyor ve sadece tohumların doğada nasıl serpildiklerini değil, insanlar için neden bu kadar elzem olduklarını da açıklığa kavuşturuyor.”

Metis Yayıncılık - 2022, 240 sayfa

AMATÖRLER İÇİN MEYVE YETİŞTİRİCİLİĞİ

Mehmet Ali Yurdakul

“Yetiştiriciliğin doğru uygulanması hem yetiştiricinin kaliteli ürün elde etmesine hem ekonomik tasarrufa hem de ülkemiz topraklarına fayda sağlayabilecek değer katabilecek bir adımdır. Her bir ağacın varlığından kendimizi sorumlu tutmak bilinciyle yetiştiricilikte de doğru uygulamaları tercih etmek oldukça önemlidir. Bu sebeple eserden yararlanacak tüm yetiştiricilere fayda sağlamasını umuyorum...”

Dorlion Yayınevi - 2022, 216 sayfa

BİYOÇEŞİTLİLİK

Carlo Petrini , Stefano Mancuso

“Yirminci yüzyılın başında iki binden fazla armut çeşidi yetiştirilirken, bugün manav tezgahlarındaki armutların %96’sını yalnızca iki çeşit oluşturuyor. Tıpkı binden fazla çeşide sahip patatesin yerini dört tanesinin alması gibi... “Verimlilik” adı verilen düşünce biçimi, gıda üretiminde odaklanılan biricik kavram olmaya devam ederse domates, mısır, çilek ve daha niceysi aynı kaderi paylaşmaya mahkûm olacak, hatta çoktan oldu bile. Botanikçi bilim insanı Mancuso ile yazar ve aktivist Petrini, biyoçeşitliliği iki farklı bakış açısından ve olağanüstü bir sezgiyle gündeme taşıyorlar.”

Yeni İnsan Yayınevi - 2021, 80 sayfa

BM: “GIDA KRİZİ 2023’DE FELAKETE DÖNÜŞEBİLİR”

PROF. DR.
KEREM ALKİN

BM Genel Sekreteri’nin uyarısı net; 2022’de artarak devam eden gıdaya erişim sorunları, 2023’de küresel gıda kıtlığı felaketine dönüşebilir. Bu nedenle, dünyanın bütününde böyle bir felaketin sosyal ve ekonomik etkilerinden kurtulmak mümkün olmadığından, küresel ölçekte geniş çaplı bir kriz yönetimi mücadelesini acilen girişilmesi gerekiyor.

25-26 Haziran tarihlerinde Berlin’de gerçekleştirilen ‘küresel gıda güvenliği’ konulu uluslararası konferans, en az 345 milyon insanın karşı karşıya olduğu küresel gıda kıtlığı krizinin, Rusya-Ukrayna Savaşı’nın sebep olduğu ana ve artçı etkiler ve küresel iklim değişikliğinin sebep olduğu kuraklık nedeniyle, küresel çapta tedbirler alınmaması halinde, 2023’te küresel bir felakete dönüşebileceğini gösterdi. Gıda kıtlığının yaşamı tehdit eden, dalga gibi büyüyen bir açlık krizine dönüşmesinden ciddi boyutlarda endişe ediliyor. Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Antonio Guterres de, dünyanın şimdiye kadar eşi görülmemiş bir küresel açlık kriziyle karşı karşıya olduğunu; gelecek yıl durumun bir felakete dönüşebileceği uyarısında bulunuyor.

Küresel iklim değişikliğinin sebep olduğu tahribatı önlemeye yönelik olarak hızla alınmasına gayret edilen tedbirlere benzer bir şekilde, küresel gıda krizi için de bugünden kapsamlı tedbirler alınmaması halinde, büyük bir insanlık krizi ile karşı karşıya olunacağından endişe ediliyor. Rusya-Ukrayna Savaşı ise, sadece küresel enerji güvenliği alanında sebep olduğu sorunlar değil, aynı zamanda enerji fiyatlarındaki sıçramanın sebep olduğu maliyet boyutuyla da, petrol ile doğalgazdan elde edilen ve tarımsal üretimde kullanılan gübre ve benzeri girdilerin üretiminde de sorunları büyütmüş durumda. Savaş, küresel gıda alanında zaten yıllardır var olan sorunları daha da karmaşık hale getirmiş durumda.

BM Genel Sekreteri Guterres, geçen ay Afrika’nın Sahel bölgesini ziyaretleri sırasında Afrikalı liderlerin gıda güvenliği konusunda kritik düzeyde uyarılarda bulunduklarını hatırlatarak, Afrika Boynuzu’nda son yılların en büyük kuraklığının yaşandığını; BM Dünya Gıda Programı’nın tespitleri çerçevesinde, son iki yılda, dünya genelinde güvenli gıdaya ulaşamayanların sayısının iki kattan fazla artarak 276 milyon kişiye çıktığının ve 2023 daha da kötü olabileceğinin altını çiziyor. Guterres, gübre fiyatlarının geçen yıl yüzde 50, enerji fiyatlarının ise yüzde 70’e arttığını belirterek, maliyetlerde bu boyutta artışın Asya, Afrika ve Amerika’da pirinç ve

mısır başta olmak üzere, tüm tarımsal ürün hasadını etkileyebileceğini belirtiyor.

BM Genel Sekreteri’nin uyarısı net; 2022’de artarak devam eden gıdaya erişim sorunları, 2023’de küresel gıda kıtlığı felaketine dönüşebilir. Bu nedenle, dünyanın bütününde böyle bir felaketin sosyal ve ekonomik etkilerinden kurtulmak mümkün olmadığından, küresel ölçekte geniş çaplı bir kriz yönetimi mücadelesini acilen girişilmesi gerekiyor. Guterres, gıdaya erişimde yaşanan krizin etkin çözümü adına, ortaya konan çabaların ötesinde, Ukrayna’nın gıda üretiminin yanı sıra, Rusya’nın ürettiği gıda ve gübrenin de savaşa rağmen dünya pazarlarına yeniden sunulmasının kaçınılmaz olduğunu hatırlatıyor. Guterres, küresel ölçekte bir birliktelikle ve çok taraflı bir yanıt adına, siyaset dünyası ve özel sektörün güçlü liderliğine ihtiyaç olduğunu, çünkü 21. yüzyılda kitlesel açlığı ve kıtlığı kabul etmenin mümkün olmadığını vurguluyor. Bu konuda BM’nin Ukrayna, Rusya, Türkiye, ABD, AB ve diğer ülkelerle yoğun temasları sürmekte. Umutlar bir an önce sonuç alınması yönünde.

OECD’DEN “KÜRESEL FİYAT SAVAŞLARI” UYARISI

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı’nın (OECD) 8 Haziran Çarşamba günü açıkladığı yeni ‘Küresel Ekonomik Görünüm Raporu’nun başlığı, ‘Savaşın Bedeli’ydi (The Price of War). Bununla birlikte, aynı başlığı ‘Küresel Fiyat Savaşları’ olarak da algılamak mümkün. Çünkü, küresel pandeminin hala süregelen artçı şokları küresel tedarik zincirini ve küresel emtia, ara mamul ve nihai mamul lojistiğini etkilemeyi sürdürürken; zaten, bu nedenle kıtalar arası bir ‘maliyet-fiyat’ savaşı yaşanırken, üstüne gelen Rusya-Ukrayna Savaşı, ülkeler arasında ‘gıda-enerji’ bazlı yeni bir ‘maliyet-fiyat’ savaşı tetiklemesini de beraberinde getirdi. İki ‘siyah kuğu’ son 40-45 yılın en büyük küresel ‘fiyat şoku’nu, küresel ‘enflasyon şoku’nu yaşattırmakta.

Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle dünyanın ağır bedel ödediği bir gerçek. Geçtiğimiz aralık ayında açıklanan bir önceki ‘Küresel Ekonomik Görünüm’ Raporu’nda,

2022 yılında küresel büyüme hızını yüzde 4,5 olarak açıklamış olan OECD ekonomistleri, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın 1,5 ayı geri kaldığında, küresel büyümenin öngörülenden 0,8 ile 1,2 puan arasında daha düşük bir performans gösterebileceği çoktan hesaplamıştı. Yeni rapor, OECD ekonomistlerinin bu olası kaybı 1,5 puana çıkardıklarını ve 2022 küresel ekonomik büyüme tahmininin, yüzde 3 olarak aşağı doğru revize edildiğini gösteriyor. Bu revizyonun doğal bir sonucu olarak da, 2023 büyümesi öngörüsü de yüzde 2,8 olarak paylaşıldı.

Küresel pandeminin üstüne gelen Rusya-Ukrayna Savaşı, insani boyutlarda sebep olduğu ağır trajedi tablosunun yanı sıra, hem ekonomik toparlanmayı yavaşlattı, hem de küresel ölçekte ağır bir 'enflasyon şoku'nu, dünya vatandaşları açısından ağır bedel ödedikleri bir hayat pahalılığı krizini de beraberinde tetikledi. Çin'in halen sürdürmekte olduğu küresel pandemiye yönelik 'sıfır vaka' politikası nedeniyle aksayan ticari lojistik de, küresel tedarik zincirinde tıkanmasının sürmesine sebep olarak, küresel büyüme ve küresel enflasyonu fazladan olumsuz yönde etkilemeyi sürdürüyor. Bilhassa, enerji ve gıda fiyatlarındaki tarihi artışlara bağlı olarak, son 40-45 yılın en yüksek enflasyon şoku yaşanıyor. Ve, bu tablo düşük gelir düzeyindeki ve dünyanın en fakir ülkelerindeki yaşam standartlarını da, gıda güvenliğini de ağır bir risk ile karşı karşıya bırakmış durumda.

OECD ekonomistleri, OECD üyesi ülkelerin 2022'yi ortalama yüzde 9'luk bir enflasyon oranı ile tamamlayacaklarını da öngörmekte. Bu öngörü, aralık 2021'deki bir önceki rapora göre neredeyse 5 puanlık bir olumsuz sapma, yani 2 katı aşan bir sapma anlamına geliyor. En ciddi ekonomik büyüme sapması ise pek çok Avrupa ülkesinde yaşanacak. Çünkü, gıda ve enerji fiyatlarının yanı sıra, küresel pandemi ve savaşın sebep olduğu küresel tedarik zinciri aksamalarının yanı sıra, Avrupa'nın enerji ithalatına yüksek bağımlılığı ve Avrupa'ya gelen yüksek sayıdaki Ukraynalı mülteciler için ortaya konan çabalar da, Avrupa ülkelerinde ekonomik durgunluğu tetikleyecek. Rapora göre, tedarik zincirinin zayıflama, küresel emtia fiyatlarında yukarı yönde baskılar ve merkez bankalarının para politikasını sıkılaştırma ve bu nedenle para politikası faiz oranları arttırmalarından kaynaklanacak resesyon riski 2023'de devam edecek.

'SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK' ADINA KÜRESEL ÇAĞRI

21. Yüzyıl, insanlığı açısından, yeryüzündeki varlığını 'sürdürülebilir' kılma adına en kritik sınavları vereceği bir yüzyıl olacak. Küresel ekosistemi sürdürülebilir kılmak, biyoçeşitliliği sürdürülebilir kılmak, çevreyi korumak, yeryüzünün kara toprağı ve okyanus sıcaklığını, kara toprağı ve okyanuslardaki ekolojik dengeyi korumak, 'sürdürülebilir' bir gelecek için vazgeçilmez öncelikler. Dünya ekonomisi açısından 'sürdürülebilir

kalkınma' da bunun bir parçası. Yeryüzünü kirletmeden, tüm atıkların yeniden değerlendirildiği, 'sıfır atık' felsefisini önceliklendiren, tümüyle yenilenebilir enerjiye ve yeni nesil çevre teknolojilerine dayalı bir küresel üretim döngüsüne dayalı kalkınma.

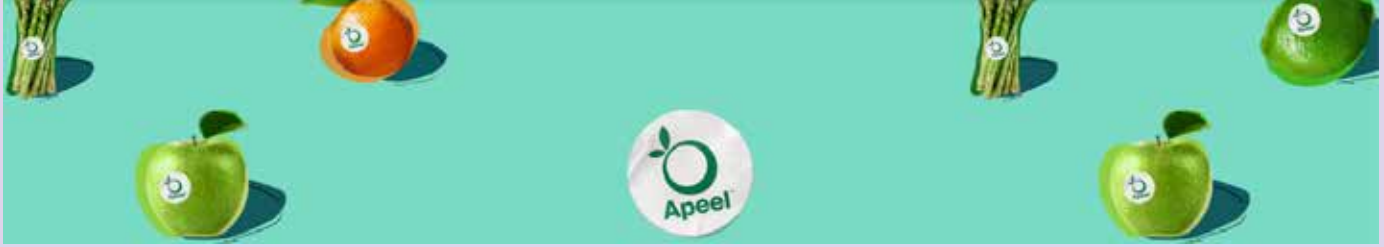
'Sürdürülebilirlik' konusundaki başarısızlık ve ihmal, küresel sıcaklığın artmasına bağlı olarak, dünyayı yaşanamaz hale getirdiğinde, dünyanın geniş bölümündeki kuraklık ve doğal afetlerin sebep olacağı tahribat, insanlığın yeryüzünde bugüne kadar karşılaştığı en büyük felaketler dalgasını oluşturabilir. 5 Haziran Pazar günü Dünya Çevre Günü'yü. BM Genel Sekreteri Guterres, bu vesileyle, hükümetlerin ve işletmelerin sürdürülebilir kalkınmayı ajandalarında ilk sıraya koymaları; yenilenebilir enerjinin gelişmesi için de önerilerde bulunmaları gerektiği çağrısında bulundu.

Guterres'in çağrısı, küresel ölçekte iklim eylemine ve çevre korumaya acilen öncelik verilmesini gerektiriyor. Birleşmiş Milletler'in (BM) temel önceliğinin sağlıklı bir gezegen olduğunu belirten Guterres, yeryüzünün artık insanlığın çeşitli taleplerini karşılayamaz hale geldiği uyarısını da yineliyor. geliyor. endüstrilerin de belkemiği olduğuna değinen Guterres, işletmelerin karar alma süreçlerinin merkezine sürdürülebilirliği koyması gerektiğini vurguladı. Genel Sekreter'in deyimiyle, dünya bizim tek evimiz. Bu nedenle, insanlığın, atmosferin sağlığını, dünya üzerindeki varlıkların zenginliğini ve çeşitliliğini, ekosistemleri ve sınırlı kaynakları koruması gerekiyor.

Tüm dünyanın şunu kabul etmesi gerekiyor: "gezegenimizden bu kadar fazla şey istemek, sürdürülemez bir yaşam biçimi". Küresel ölçekte, bugün var olan üretim-tüketim döngüsü, sadece dünyaya değil, dünyada yaşayan insanlara da zarar veriyor. Guterres, uluslararası toplumun hassas ekosistemlerin korunmasına yardımcı olmak adına, geleneksel bilgi ve yöntemlerin kullanımını desteklemesinin de önem taşıdığına işaret ediyor.

Haziran ayının ilk haftası gerçekleştirilen Stockholm+50 çevre toplantısında da, BM'nin 17 Sürdürülebilir Kalkınma Amacı'nın başarıya ulaşmasının ancak sağlıklı bir gezegene bağlı olduğu bir kez daha vurgulandı. Bu amaçla da, yenilenebilir teknolojileri ve gerekli hammaddeleri herkesin kullanımına sunmak, bürokrasiyi azaltmak, sübvansiyonları değiştirmek ve sürdürülebilirliği önceliklendiren yatırımları üçe katlamak da dâhil olmak üzere, yenilenebilir enerjinin dünyanın her yerine yayılmasını önemli ölçüde hızlandırmak somut öneriler de tespit edilmiş durumda. 3 milyardan fazla insan bozulmuş ekosistemden etkileniyor. Kirlilik, her yıl yaklaşık 9 milyon insanın erkenden ölümüne sebep oluyor. 1 milyondan fazla bitki ve hayvan türünün çoğu on yıllar içinde yok olma tehlikesiyle karşı karşıya. İnsanlığı şunu anlamalı: "İlerlemenin tek yolu doğaya karşı değil, doğayla birlikte çalışmak."

YÜZLERCE YILLIK MEYVE KORUMA YÖNTEMİ START-UP OLDU

Bilindiği üzere, bitkisel ürünlerin dış kısmında oluşan doğal mumlar bitkilerdeki su kaybını engellemede etkili olmaktadır. Böylece meyve ve sebzelerdeki çürümeye ve su kaybı azalırken, parlaklık ve albeni artmaktadır. Mumlama, düşük kaliteli ürünleri kaliteli göstermek amacıyla yapılan bir makyajlama olarak görünse de temizlik ve paketleme sırasında ürünlerin yüzeyinde zarar gören doğal mumu tamamlamak veya değiştirmek için yapılır.

İlk balmumu kaplaması, Çin'de 12. ve 13. yüzyıllarda turunçgil meyvelerine uygulanmış, bugün ise çeşitli ürünlerin kalitesini korumak için hızla yayılmış ve biyoteknoloji şirketlerinin ilgisini çekerek yatırımlarını bu yöne aktarmasına neden olmuştur.

Apeel Bilimleri, Bill & Melinda Gates Vakfı'nın hibesiyle Amerika'nın Kaliforniya eyaletinde 2012 yılında kurulan, bitki bazlı raf ömrü uzatma çözümü sunan biyoteknoloji şirketlerinden biridir. Şirket, son iki yılda 540 milyon dolar yatırım alarak toplamda 640 milyon dolarlık yatırım bütçesine ulaşmıştır.

Apeel, gıda bozulmalarını ortadan kaldırmaya, su ve enerji kullanımını azaltmaya ve doğal ekosistemleri korumaya yardımcı olmak için düşük maliyetli, doğal teknolojiler geliştirmektedir. Şirketin taze gıda sağlayıcıları için bitki kaynaklı çözümü, soğutma olmadan bile hasat edilen meyve ve sebzelerin ömrünü iki katına çıkarmaktadır.

Aslında Apeel, tüm meyve ve sebzelerde bozulmanın başlıca nedenleri olan su kaybı ve oksidasyon oranını yavaşlatmak için ürüne koruyucu kabuk ekler. Bu ekstra kabuk tatsızdır ve yenmesi güvenlidir. İlave kabuk oluşturmak için tüm meyve ve sebzelerin kabuklarında, tohumlarında ve hamurlarında bulunan malzemeleri kullanır. İlave kabuk ile ürünlerin iki kat daha uzun süre taze, besleyici ve lezzetli kaldığı, yetiştiriciden perakendeciye ve evdeki tüketicilere kadar tedarik zinciri boyunca daha az ürünün boşa gitmesi anlamına gelmektedir.

Apeel'in özel yatırımcıları ve hayırseverleri arasında Andreessen Horowitz, Viking Global Investors, Upfront Ventures, S2G Ventures, Powerplant Ventures, DBL Partners, The Bill & Melinda Gates Foundation ve The Rockefeller Foundation bulunmaktadır.

GIDA İSRAFINA KARŞI SAVAŞI KAZANALIM

Gıda israfını azaltmak ve herkes için bolluk oluşturmak için doğayla birlikte çalışmak misyonuyla yola çıkan Apeel, sürdürülebilir bir gıda sistemi oluşturmaya katkı sağlamaktadır. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'ne (FAO) göre, taze ürünlerin %40'ından fazlası çöpe gitmektedir. Apeel'in bitki bazlı koruması, meyve ve sebzelerin iki kat daha uzun süre dayanmasına yardımcı olduğundan, gıda kaybı ve israfını önlemekte büyük önem arz etmektedir. Apeel, şimdiye kadar 61 milyondan fazla ürünü çöpe gitmekten kurtardıklarını bildirmiştir.

Mumlama, düşük kaliteli ürünleri kaliteli göstermek amacıyla yapılan bir makyajlama olarak görünse de temizlik ve paketleme sırasında ürünlerin yüzeyinde zarar gören doğal mumu tamamlamak veya değiştirmek için yapılır.

Apeel'in bitki bazlı koruması, meyve ve sebzelerin iki kat daha uzun süre dayanmasına yardımcı olduğundan, gıda kaybı ve israfını önlemekte büyük önem arz etmektedir.

KORUYUCU KABUĞU YEMEK GÜVENLİ Mİ?

Koruyucu kabuk, halihazırda yediğimiz tüm meyve ve sebzelerin kabuklarında, tohumlarında ve posalarında bulunan malzemelerden yapılmış gıda sınıfı bileşenlerden oluşur. Uzun süreli güvenli kullanım geçmiş ve Apeel'daki bileşenlerin normal bir diyetin parçası olarak düzenli olarak tüketilmesi nedeniyle, Apeel'daki bileşenler Amerika Birleşik Devletleri Sağlık Bakanlığı tarafından "genel olarak güvenli olarak kabul edilir" olarak belirlenmiştir.

KORUYUCU KABUK NASIL UYGULANIR?

Koruyucu kabuk toz olarak hazırlanır ve uygulamadan önce su ile seyreltilir. Apeel'in çok yönlülüğü nedeniyle ürün, püskürtme, daldırma veya fırçayla sürme yöntemleri dahil olmak üzere çeşitli yaklaşımlarla uygulanabilmektedir.

KORUYUCU KABUĞU UYGULANDIKTAN SONRA TADINI VEYA KOKUSUNU ALABİLİR MİSİNİZ?

Koruyucu kabuk üründe renksiz, kokusuz ve tatsızdır.

KORUYUCU KABUĞU UYGULANMADAN ÖNCE MEYVE VE SEBZELER TEMİZLENİR Mİ?

Koruyucu kabuk kullanan tüm meyve ve sebzeler, ürünün orijinal olarak yetiştirildiği ülkenin yanı sıra Amerika Birleşik Devletleri'nin gıda güvenliği yasalarına tabidir.

KORUYUCU KABUĞU YIKAYABİLİR MİYİM?

Koruyucu kabuğun bir kısmını su ve ovma ile temizleyebilirsiniz, ancak meyve veya sebze zarar vermeden tamamını çıkarmanız pek olası değildir.

Koruyucu kabuk, cilt veya kabuk üzerinde yenilebilir malzemeden bir bariyer oluşturur ve kolayca çıkarılırsa meyvenin doğal tazeliğini korumaz. Bu nedenle koruyucu kabuğu yapmak için yalnızca gıda malzemeleri kullanılır, bu nedenle meyvelerle birlikte yemek güvenlidir.

Kaynak:

<https://www.a peel.com/>

<https://www.crunchbase.com/organization/a peel-sciences>

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/441072>

https://www.researchgate.net/publication/339146003_YAS_MEYVE_VE_SEBZELER_MUMLAMA_VE_UYGULAMADAKI_SORUNLARI_FRESH_FRUITS_AND_VEGETABLES_WAXING_AND_PROBLEMS_IN_APPLICATION

BALMUMUYLA MEYVELERE KATMA DEĞER SAĞLAMA

Bazı meyvelerin, balmumu ile süslenerek devlet ileri gelenlerine, padişahlara hediye olarak da gönderildiğini Evliya Çelebi'nin Seyahatname'sinden öğrenmekteyiz.

Malatya'nın zarifleri, nazenin hatunları elmalar ağacında iken balmumu ile beyitler ve şiirler yazarlardı. Niceleri beyitleri balmumu ile oyup elmaların üzerine yapıştırırlardı.

Elmalar ağacında iken hava almaktan tazelik bulup ve ayın tesirinden renk ve parlaklık hasıl ederek olgunlaşınca, adı geçen balmumu ve oymalı kağıtların altından beyaz ve sarı güzel yazılarla yazılmış yazılar çıkardı.

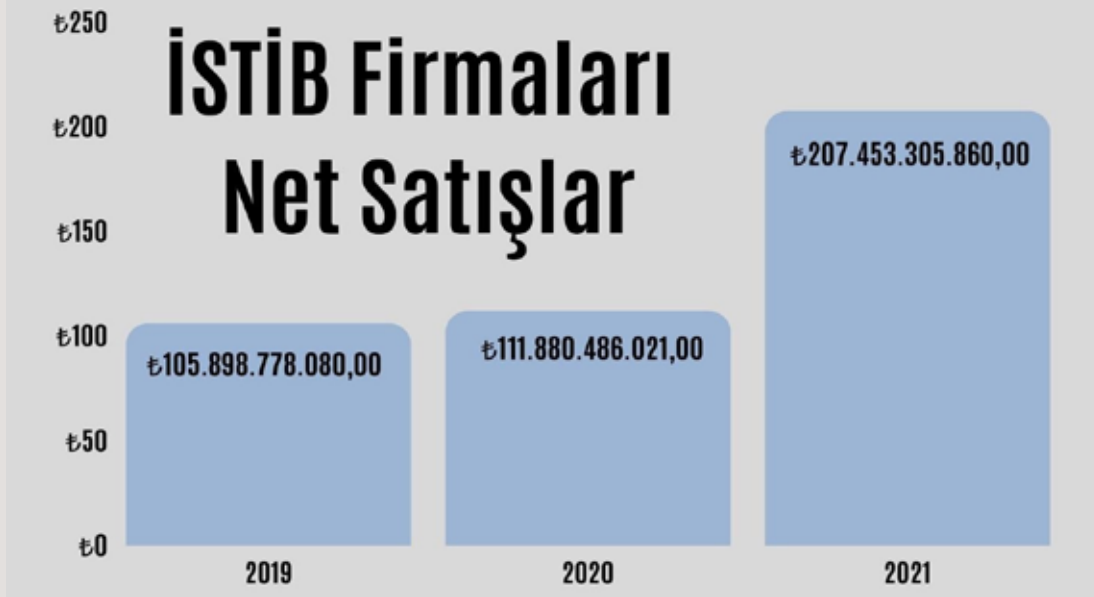
Bu elmalar ise toplandıktan sonra vilayet büyüklerine ve bizzat padişahlara hediye olarak takdim edilirdi.

TÜRKİYE’NİN EN BÜYÜK İLK 500 SANAYİ KURULUŞU ARASINDAKİ İSTANBUL TİCARET BORSASI ÜYELERİ

2019	
Toplam Üye (Adet)	56
İSTİB Üyelerinin ilk 500 içindeki oranı (%)	11,2
Bir önceki yıl İlk 500 net satışlar (TL)	964.043.475.311,00
İlk 500 net satışlar (TL)	1.084.823.439.535,00
İlk 500 net satışlar bir önceki yıla göre artış oranı (%)	12,53
İSTİB Firmalar Net Satışlar (TL)	105.898.778.080,00
İSTİB Firma Net Satışlarının, İlk 500 net satışlar içindeki payı (%)	9,76
İSTİB Firma başına ortalama net satışı (TL)	1.891.049.608,57
2020	
Toplam Üye (Adet)	58
İSTİB Üyelerinin ilk 500 içindeki oranı (%)	11,6
Bir önceki yıl İlk 500 net satışlar (TL)	1.084.823.439.535,00
İlk 500 net satışlar (TL)	1.268.710.276.563,00
İlk 500 net satışlar bir önceki yıla göre artış oranı (%)	16,95
İSTİB Firmalar Net Satışlar (TL)	111.880.486.021,00
İSTİB Firmalar Net Satışlar bir önceki yıla göre artış oranı (%)	5,65
İSTİB Firma Net Satışlarının, İlk 500 net satışlar içindeki payı (%)	8,81
İSTİB Firma başına ortalama net satışı (TL)	2.330.843.458,77
2021	
Toplam Üye (Adet)	62
İSTİB Üyelerinin ilk 500 içindeki oranı (%)	12,4
Bir önceki yıl İlk 500 net satışlar (TL)	1.268.710.276.563,00
İlk 500 net satışlar (TL)	2.220.088.061.224,00
İlk 500 net satışlar bir önceki yıla göre artış oranı (%)	74,99
İSTİB Firmalar Net Satışlar (TL)	207.453.305.860,00
İSTİB Firmalar Net Satışlar bir önceki yıla göre artış oranı (%)	85,42
İSTİB Firma Net Satışlarının, İlk 500 net satışlar içindeki payı (%)	9,34
İSTİB Firma başına ortalama net satışı (TL)	3.144.707.104,70

Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşunun 2019 yılında yüzde 11,2'si, 2020 yılında yüzde 11,6'sı ve 2021 yılında yüzde 12,4'ü olmak üzere üç yıllık ortalamada yüzde 11,73'ünün İSTİB üyelerinden oluştuğu görülüyor.

TÜRKİYE’NİN EN BÜYÜK SANAYİ KURULUŞUNUN YÜZDE 11,73’Ü İSTİB ÜYESİ, DOĞRUDAN VEYA DOLAYLI OLARAK HAM VEYA İŞLENMİŞ GIDA MADDELERİ ÜRETİMİ YAPAN FİRMALAR

Türkiye’nin en büyük 500 sanayi kuruluşunun 2019 yılında yüzde 11,2’si, 2020 yılında yüzde 11,6’sı ve 2021 yılında yüzde 12’4’ü olmak üzere üç yıllık ortalamada yüzde 11,73’ünün İSTİB üyelerinden oluştuğu görülüyor. Her geçen sene ilk 500 içindeki İSTİB üyesi sayısı artmasına rağmen İSTİB firmalarının ortalama net satışlarındaki gözle görülür artış gıda ürünleri tüketimi açısından incelenmelidir.

İSTİB üyelerinin doğrudan veya dolaylı olarak ham veya işlenmiş gıda maddeleri üretimi alanında faaliyet gösterdikleri göz önüne alındığında, Türkiye’nin ilk 500’deki en büyük sanayi kuruluşlarının yüzde 11,73’ünün Türkiye’nin gıda tedarikinin önemli bir bölümünü sağlayan firmalar olduğu değerlendirilebilmektedir.

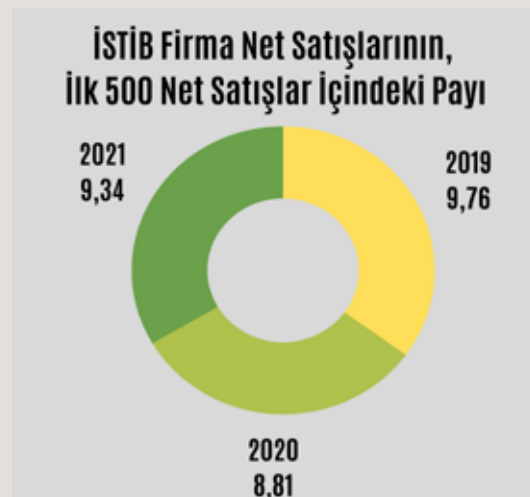
GIDA ENFLASYONUNUN NET SATIŞ RAKAMLARINA ETKİSİ

İlk 500 firmanın net satışları 2019 yılında bir önceki yıla göre yüzde 12,53, 2020 yılında bir önceki yıla göre yüzde 16,95 düzeyinde artış gösterirken, 2021 yılında, 2020 yılına göre %74,99 düzeyinde artış göstermiştir. 2020 yılındaki artışın, pandemi etkileri ile ortaya çıkan gıda talebinin etkili olabileceği düşünülse de, 2021 yılındaki net satışlardaki artışta, özellikle 2021 yılının ikinci çeyreğinden sonra düzenli bir ivme ile ortaya çıkan enflasyon ve fiyat artışlarının payı olabileceği değerlendirilmektedir.

İlk 500 içindeki İSTİB üyelerinin 2020 yılında net satışlar içindeki payı yüzde 8,81’den, 2021 yılında yüzde 9,31’e yükselmiştir. Bununla beraber, İSTİB üyesi firmaların net satışlarının bir önceki yıla göre artış oranı yüzde 2020 yılında yüzde 5,65 iken 2021 yılında yüzde 85,42 düzeyine yükselmiştir. 2020 yılında ortaya çıkan pandemi etkisi ile gereğinden fazla gıda stoku yapma refleksi ile birlikte 2021 yılındaki enflasyonist etkiler 2021 yılındaki bu oransal yüksekliği açıklayabilir.

Tüm bu rakamlar bir arada değerlendirildiğinde, Türkiye’nin ilk 500 sanayi firması arasındaki doğrudan veya dolaylı olarak ham veya işlenmiş gıda maddeleri üretimi yapan firmaların sayısı ve satış hacmi artmaktadır.

Tarım ve gıda alanında gelecek projeksiyonları dikkate alındığında, rakamlar ile de gıda üretiminin önemi ve gıda talebinin arttığı ifade edilebilir.

Türkiye’nin ilk 500 sanayi firması arasındaki doğrudan veya dolaylı olarak ham veya işlenmiş gıda maddeleri üretimi yapan firmaların sayısı ve satış hacmi artmaktadır.

TARIMDA KALİFORNİYA MUCİZESİ

Tarım sektörü yalnızca Kaliforniya Eyaletinin ekonomisinde değil aynı zamanda ABD'nin iktisadında da büyük bir öneme sahiptir.

Kaliforniya'nın tarım ekonomisi, Kaliforniya'nın tarımsal hasılasını hasat eden, işleyen ve nakleden hayati önemdeki tarım işçileri de dâhil olmak üzere 1,2 milyonluk bir istihdam yaratıyor. Elde edilen çıktılar ise başta eyaletin kendisine daha sonra ise ABD ve tüm dünyaya sunuluyor.

Kaliforniya'da 400'den fazla ürün üretiliyor. Ülkenin sebzelerinin üçte birinden fazlası ve meyve ve kuruyemişlerinin üçte ikisinden fazlası Kaliforniya'da yetiştirilmektedir.

2020 HASAT YILI İÇİN KALİFORNİYA'NIN EN DEĞERLİ 10 ÜRÜNÜ:

Süt Ürünleri, Süt	7,47 milyar dolar
Badem	5.62 milyar dolar
Üzüm	4.48 milyar dolar
Antep fıstığı	2,87 milyar dolar
Sığır ve Buzağılar	2,74 milyar dolar
Marul	2,28 milyar dolar
Çilek	1,99 milyar dolar
Domates	1,20 milyar dolar
Çiçekçilik	967 milyon dolar
Ceviz	958 milyon dolar

Kaliforniya'nın başarısı 50 yıldan fazla bir süredir en üretken tarım eyaleti statüsünü güvence altına alan geleneğin ve yeniliğin bir araya gelmesi ile mümkün oldu.

TARIMDA KALİFORNİYA MUCİZESİNİN 3 SACAYAĞI

- 1-) Kaliforniya'nın ABD'nin "Coğrafya Piyangosu" Olması
- 2-) Avrupa Tarım Geleneğini Sürdürmesi
- 3-) Kamunun ve Çiftçilerin Uyumlu Çalışması

76.400 adet tarımsal ürün üreten çiftlik ve büyük hayvan çiftlikleri ile Kaliforniya tarımı, yan sektörleriyle beraber en az 100 milyar dolar üreten, 54 milyar dolarlık bir endüstridir.

Bu muazzam başarı, Kaliforniya'nın 50 yıldan fazla bir süredir en üretken tarım eyaleti statüsünü güvence altına alan geleneğin ve yeniliğin bir araya gelmesi ile mümkün oldu.

Zira Kaliforniya'nın bu tarımsal bolluğu, zamanında eyalete göç edip orayı evleri yapan insanların da sayesinde. Eyalete gelenler, bu süreçte tarımsal miraslarını da beraberlerinde getirdiler. Erken dönem Kaliforniya çiftçileri ve çiftlik sahipleri İspanyol misyonerlerdi. Onları Meksikalılar, Japonlar, Çinliler ve Ruslar izledi. Bugün, hemen hemen her milliyet Kaliforniya tarımında temsil edilmektedir.

İşte bu tarımsal ürün üreten ve hayvan yetiştiren çiftçiler, atalarından miras kalan sabırlarını ve azimlerini

en son teknolojiler ve gelişmiş tarım uygulamalarıyla harmanlıyor. Sonuç, 400 civarında bitki ve hayvan ürününü kapsayan, son derece farklı koşullara uyum gösterebilen bir endüstri oluyor.

KALİFORNİYA GIDA VE TARIM DEPARTMANI VE TARIMIN BAŞARISI

1919'da Kaliforniya Yasama Meclisi, tarımı korumak ve teşvik etmekten sorumlu tek bir departman oluşturdu. Günümüzde ise Kaliforniya Gıda ve Tarım Departmanı, beş ana bölüme ayrılmıştır. Departman, eyalet genelinde 100'den fazla noktada faaliyet göstererek geniş bir alana yayılmış ve böylece adeta hizmeti çiftçinin ayağına getirmiştir.

Departmanın bu bölümleri üreticilere, tüccarlara ve halka değerli hizmetler sunmaktadır. İşlemlerin çoğu, tarım komisyoncularının ve denetmenlerin yerel ilçe ofisleri ile ortaklaşa yürütülür.

Kaliforniya Gıda ve Tarım Departmanı, özel sektör, akademi ve kamu sektörü kurumlarıyla birlikte çalışarak bu yenilik ve tarımsal çeşitlilik geleneğini desteklemeye çalışmaktadır. Bu ortaklıklar, bakanlığın kamu politikasını hızla değişen bir sektör olan Kaliforniya tarımına uyarlamasına olanak tanıdı.

Ancak Kaliforniya'nın nasıl bu kadar başarılı olduğu konusunda tek bir cevap verebilme hakkımız olsa, o cevap ABD'nin bir nevi "coğrafya piyangosu" kazandığı olurdu.

Bu orta enlem bölgesi, tarım için mükemmel olan ılıman bir iklime sahiptir: uzun bir büyüme mevsimi, bol güneş ışığı ve sınırları belirli mevsimler. Bunlar ideal iklimle birleştiğinde, ABD dünyanın en iyi tarım arazilerinden birine sahip oluyor. Ülkenin yüzölçümü belki Çin'e benzer büyüklükte ancak 1 milyar daha az insan var. ABD, toplam ekilebilir arazide Hindistan'dan sonra ikinci sırada yer alıyor ve diğer bölgelere kıyasla nispeten geniş yüzey suyu ve yeraltı suyu kaynaklarına sahip.

Amerikalılar, elli yıl öncesine göre gelirlerinin daha küçük bir kısmını gıdaya harcıyor. 1948 ile 2015 arasında, üretkenlikteki artışın gıda talebindeki artışı geride bırakması nedeniyle tarımsal emtiaların reel fiyatı %65 oranında azaldı. Genetik, teknoloji ve dünya pazarlarının entegrasyonundaki muazzam kazanımlar, daha azıyla daha fazla büyümelerine (ve daha az harcanmasına) izin verdi. Bu 67 yıllık dönemde çiftlik üretimi % 170 arttı. Bu arada, çıktındaki artı-

şın %90'dan fazlası toprak, emek ve sermayenin daha verimli kullanılmasından, bakiye ise artan girdilerden kaynaklandı.

Kaliforniya çiftçilerinin, ABD'de meyve, sebze ve ağaç yemişlerinde aslan payını üretmesinin diğer sebebi ise birden fazla "büyüme mevsimi"ne izin veren sıcak iklimi ve eyaletin zengin toprakları.

Bu doğal imkânların teknoloji ve iyi yönetim ile birleşmesi sonucu ortaya Kaliforniya mucizesi çıkmış olsa da 2020 mahsul yılı için Kaliforniya'nın çiftlikleri, büyük çiftlikleri ve fidanlıkları geçen yıl ile karşılaştırıldığında yüzde 3,3 düşüşle 49,1 milyar dolar nakit gelir elde etti.

Kaliforniya'nın toplam tarımsal ihracatı ise 2019'a göre yüzde 2,8 daha düşük gerçekleşerek toplam 20,8 milyar dolar oldu. En çok ihraç edilen ürünler arasında badem, süt ve süt ürünleri, fıstık, ceviz ve şarap yer aldı.

Bu düşen performansta pandeminin etkisi oldukça büyük. Ayrıca bu düşüş, büyük miktarda süt ve süt ürünleri ile taze ürün tedarikinin gıda hizmeti sektöründen, pandemi sırasında çok ihtiyaç duyulan gıda bankalarına hızlı ve etkili bir şekilde yönlendirilmesinden kaynaklanıyor.

Son üç yıldır iklim krizinin de etkisiyle ciddi bir kuraklıkla boğuşan Kaliforniya bu sorunu çözmek için yeni çözümler arıyor olsa da eyalet yönetiminin ve çiftçilerin bütüncül ve çözüme odaklı yaklaşımları sayesinde daha uzun bir süre tarımın başkenti olacak gibi görünüyor.

Amerikalılar, elli yıl öncesine göre gelirlerinin daha küçük bir kısmını gıdaya harcıyor. 1948 ile 2015 arasında, üretkenlikteki artışın gıda talebindeki artışı geride bırakması nedeniyle tarımsal emtiaların reel fiyatı %65 oranında azaldı.

TÜRKİYE’NİN TARIM ÜRÜNLERİ İHRACATI ARTIYOR

İSMAİL
KEMALOĞLU

Değişik vesilelerle sıklıkla belirttiğimiz üzere ülkemiz gerek üretim potansiyeli gerekse bulunduğu coğrafya itibarıyla dünya tarım ürünleri ticaretinde söz sahibi olan, önümüzdeki süreçte daha fazla da olabilecek bir ülkedir.

Üreten, ürettiğiyle nüfusunu besleyip başta fındık, üzüm, incir, kayısı, kiraz gibi ürünlerde en büyük üretici ülke özelliğiyle önemli potansiyeller barındırmaktadır. Diğer taraftan üretmediği ürünleri ithal ederek işleyip ihraç edebilme potansiyeli yüksektir. Özellikle hububat ürünlerinde bunun yansımaları net olarak görmekteyiz.

Türkiye, 2005 yılından itibaren dünya un ihracatında lider konumundadır. Aynı zamanda makarna ihracatında uzun süredir ikinci sırada ihracatçı ülkedir. Un, makarna, irmik, bulgur, bisküvi grubunu topluca değerlendirdiğimizde ilk 3 ülke arasında bulunduğunu söyleyebiliriz.

Yıllık yaklaşık 3 milyon ton un ihracatı, 1.4 milyon ton civarı makarna ihracatı, 240 bin ton civarı bulgur ihracatı yapmaktayız. Hububata dayalı mamul ihracatının toplamı 5 milyon tonu geçmekte olup bunun buğday karşılığı 7 milyon ton civarında bir buğdayı ihtiva etmektedir.

Türkiye, iç piyasa ihtiyacı için mi yoksa işlenmiş ürün ihtiyacı için mi buğday ithalatı yapıyor tartış-

ması da bu kapsamda bitmemektedir. Oysa rakamların net olarak ortaya konması tartışmaları da bitirebilecek mahiyettir. Dahilde işleme kapsamında aylık yaklaşık 7,5 milyon ton buğdayın işlenerek mamul olarak ihraç edilmesi söz konusudur.

Diğer taraftan özellikle Ukrayna’nın yumurta, beyaz et gibi dış ticaret pazarı olan belirli yerler yaşanan savaş sıkıntısı dolayısıyla yerli firmalarımızın tedarik sağladığı pazarlara dönüşmüştür. Bu da beyaz et ve yumurta ihracatında artışlara vesile olmuştur.

Bulgur önümüzdeki süreçte ilginç bir ürün olarak dünya piyasalarında yerini alacaktır. Zira kullanımı ve tüketim kültürü artmaktadır.

Türkiye’nin hububat ve bakliyat gibi ürünlerin gen merkezi olması, ürün çeşitliliği, bu ürünlere dayalı gastronomi kültürü, artan turizm hareketi ile birlikte yemek kültürlerine de yansımaktadır. Dünyada her yıl yaklaşık 1,5 milyar insanın turist olarak hareket ettiği göz önüne alındığında kültürel etkileşimin boyutu daha iyi anlaşılabilir.

Her ne kadar dünya piyasalarında dünyanın un veya makarna ithalatçısı ülkesi katma değer elde edebilmek için bugünün buğday ithal eden ülkesine dönüşmekte ise de, bazı pazarlar kapanırken yeni pazarlar açılmaktadır. Dünya toplam un piyasasında önemli artışlar görülmemekle birlikte Türkiye’nin

Bulgur önümüzdeki süreçte ilginç bir ürün olarak dünya piyasalarında yerini alacaktır. Zira kullanımı ve tüketim kültürü artmaktadır.

coğrafi ve lojistik üstünlüğü pazar payının artması-na vesile olmaktadır. Makarna ihracatında da ülke-miz için artan potansiyel söz konusudur.

Afrika ülkelerine ekmeklik buğday kullanımına bağlı makarna ihracatının oluşturduğu fiyat avantajı ihra-cat miktarının artmasını sağlamaktadır. Diğer taraf-tan Türkiye, Japonya dahil kaliteli makarna tüketen pazarlara da satış yapmaktadır. Dünya'nın en kaliteli makarnalık buğdayının Güneydoğu Anadolu bölge-sinde yetiştiğini söyleyebiliriz. Bu açıdan önümüzde-

ki süreçte fiyat odaklı ihracattan ziyade kalite odaklı ihracata ağırlık verilmesi önem taşımaktadır.

Türkiye'nin gerek üretim potansiyeli gerek dinamik sektörel yapısı ile bu potansiyeli daha iyi kullanabi-lecek özelliği vardır.

Yumurta sektöründe her ne kadar bugünlerde fiyat-ların düşüşüne bağlı zarar söz konusu ve bir rekabet soruşturması süreci yaşanıyorsa da, çok ciddi üretim kapasitemiz ve artan potansiyelimiz bulunmaktadır.

UN İHRACATI						
YIL	2020		2021		2022	
AY	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)
Ocak	274	\$86	252	\$85	237	\$105
Şubat	247	\$80	151	\$52	258	\$112
Mart	247	\$80	238	\$85	279	\$130
Nisan	218	\$70	253	\$89	171	
Mayıs	193	\$63	231	\$80		
Haziran	200	\$64	284	\$102		
Temmuz	268	\$86	244	\$89		
Ağustos	306	\$94	334	\$121		
Eylül	306	\$94	287	\$108		
Ekim	257	\$81	298	\$117		
Kasım	216	\$69	232	\$94		
Aralık	258	\$86	196	\$87		
TOPLAM	2.989	\$951	3.003	\$1.108	945	\$435

MAKARNA İHRACATI						
YIL	2020		2021		2022	
AY	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)
Ocak	112	\$55	86	\$46	100	\$65
Şubat	117	\$60	94	\$51	100	\$66
Mart	107	\$54	113	\$62	134	\$89
Nisan	133	\$68	108	\$61	118	\$86
Mayıs	123	\$65	129	\$69		
Haziran	116	\$60	113	\$64		
Temmuz	131	\$71	116	\$65		
Ağustos	101	\$55	131	\$73		
Eylül	130	\$70	123	\$70		
Ekim	160	\$81	115	\$68		
Kasım	98	\$50	123	\$74		
Aralık	143	\$74	114	\$74		
TOPLAM	1.471	\$762	1.365	\$776	452	\$305

BİSKÜVİ İHRACATI						
YIL	2020		2021		2022	
AY	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)
Ocak	41	\$84	39	\$78	39	\$90
Şubat	46	\$93	45	\$91	44	\$104
Mart	46	\$96	58	\$117	49	\$116
Nisan	42	\$81	47	\$94	47	\$111
Mayıs	32	\$65	36	\$71		
Haziran	44	\$86	45	\$90		
Temmuz	43	\$87	35	\$71		
Ağustos	39	\$77	46	\$95		
Eylül	49	\$100	51	\$107		
Ekim	52	\$105	50	\$110		
Kasım	49	\$98	58	\$127		
Aralık	52	\$109	58	\$131		
TOPLAM	535	\$1.082	566	\$1.183	179	\$421

Türkiye, 2005 yılından itibaren dünya un ihracatında lider konumundadır. Aynı zamanda makarna ihracatında uzun süredir ikinci sırada ihracatçı ülkedir. Un, makarna, irmik, bulgur, bisküvi grubuna bakıldığında ilk 3 ülke arasında bulunduğunu söyleyebiliriz.

Ukrayna'nın yumurta, beyaz et gibi dış ticaret pazarı olan belirli yerler yaşanan savaş sıkıntısı dolayısıyla yerli firmalarımızın tedarik sağladığı pazarlara dönüşmüştür. Bu da beyaz et ve yumurta ihracatında artışlara vesile olmuştur.

YUMURTA İHRACATI						
YIL	2020		2021		2022	
AY	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)
Ocak	25	\$27	15	\$24	19	\$32
Şubat	22	\$24	14	\$25	16	\$28
Mart	7	\$12	19	\$35	18	\$33
Nisan	16	\$19	19	\$34	15	\$30
Mayıs	9	\$11	18	\$33		
Haziran	19	\$17	18	\$28		
Temmuz	22	\$22	21	\$30		
Ağustos	17	\$18	19	\$29		
Eylül	17	\$18	19	\$33		
Ekim	26	\$32	19	\$33		
Kasım	20	\$26	22	\$38		
Aralık	18	\$29	20	\$34		
TOPLAM	218	\$256	221	\$375	67	\$123

BEYAZ ET İHRACATI						
YIL	2020		2021		2022	
AY	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)
Ocak	42	\$48	46	\$53	53	\$79
Şubat	47	\$55	37	\$45	57	\$88
Mart	49	\$57	37	\$51	68	\$112
Nisan	50	\$59	57	\$76	61	\$109
Mayıs	32	\$37	45	\$64		
Haziran	43	\$47	61	\$90		
Temmuz	48	\$51	44	\$67		
Ağustos	43	\$43	58	\$90		
Eylül	51	\$50	59	\$93		
Ekim	58	\$57	59	\$95		
Kasım	42	\$47	56	\$90		
Aralık	45	\$50	64	\$98		
TOPLAM	550	\$600	623	\$913	239	\$389

Önümüzdeki süreçte gelişen bölgesel dinamiklere bağlı olarak sektörün önüne yeni avantajlar çıkabilecektir.

Ülkemiz dış ticaretinde sektörler arasındaki etkileşim de önemlidir. Zira bir taraftan dünyanın en büyük un ihracatçısı olmakla övünürken diğer taraftan en büyük değirmen makinaları ihracatçılarından biri konumundayız.

Yani farklı bir bakışla un sanayi onlarca ülkeye un ihracatı yaparken değirmen makinaları sanayisi de aynı ülkelere un fabrikaları kurabilmektedir. Bu bir yönden ülkemizin sektörel dinamikliğini, potansiyelini, başarısını gösterirken diğer taraftan belirli sektörlerde daralmaya vesile olabilecektir.

Tabi burada şöyle de düşünülebilir; bir ülke un ithalatı yerine un fabrikaları kurarak buğday ithalatı yapmak isterse bunu engellemenin yolu yoktur. Bu durumda pazar çeşitliliğinden döviz geliri elde ettiğimizi söyleyebiliriz. Diğer taraftan üretim potansiyeli sınırlı

olan ülkelerdeki bu çeşit gelişmelerde şirket ortaklıkları, ülkeler arası antlaşmalar, büyük çaplı lojistik üs projeleri hayata geçirerek kapasitemizi çok yönlü kullanabiliriz. Dünyanın farklı bölgelerinde lojistik üsler şekillenmekte olduğu dikkate alınmalıdır.

Değişen demografik yapı, göçler, gelir seviyelerindeki değişim lojistik merkezlerini de şekillendirmektedir. Bu açıdan Türkiye, bölgesel merkez olan noktalardaki üs projelerine daha fazla ağırlık vermedir. Değişen dünya konjonktürü, ülkemiz sektörünün dinamik yapısında bunu avantaja çevirebilecek imkanlar sunmaktadır.

Bizim sanayicimiz dünyanın her noktasında her türlü ticareti yapabilmektedir. Dinamik ve pratik bir ticaret anlayışı söz konusudur. Tarım ürünlerinde gerek modern fabrikalarımız gerekse dünya tarım ürünleri ticaretine yön veren uluslararası organizasyonlardaki etkimiz ile bu gelişmelerin daha da katma değerli hale getirilmesi mümkündür..

İSTİB Başkanı Ali Kopuz:

“FETİH İLE TÜRKLER AVRUPA’YA KALICI OLARAK YERLEŞTİLER”

İSTİB Başkanı Ali Kopuz, İstanbul’un fethinin 569. Yıldönümünün dünya tarihinin en önemli anlarından biri olduğunu belirterek, “Bu fetih tüm dünyayı değiştiren olaylardan biridir. İstanbul’un fethi, 1071’de Anadolu’yu yurt edinen milletimizin Avrupa’ya kalıcı olarak yerleşmesinin simgesidir” diye konuştu.

İstanbul’un fethinin başarısının arkasında Osmanlı’nın yönetim ve eğitime verdiği değerin bulunduğu na dikkat çeken Başkan Kopuz, “Fethin ardında bunun en aşikâr temsilcisi olan büyük kumandan ve entelektüel Fatih Sultan Mehmet’in olması tesadüf değildir. Ortaya koyduğu akıl almaz savaş taktikleri ve kullanılan yeni teknolojilerle, olmaz denileni oldurmuş, Hz. Muhammed (sav)’in müjdesini verdiği zaferi kazanmıştır” ifadelerini kullandı.

“FETİH YÜKSEK TEKNOLOJİNİN ZAFERİDİR”

Başkan Kopuz, İstanbul’un fethinin Fatih’in şahsın-

da bütünleşmiş geniş vizyonun, bilimsel düşüncenin ve yüksek teknolojinin zaferi olduğunu vurgulayarak, şunları söyledi:

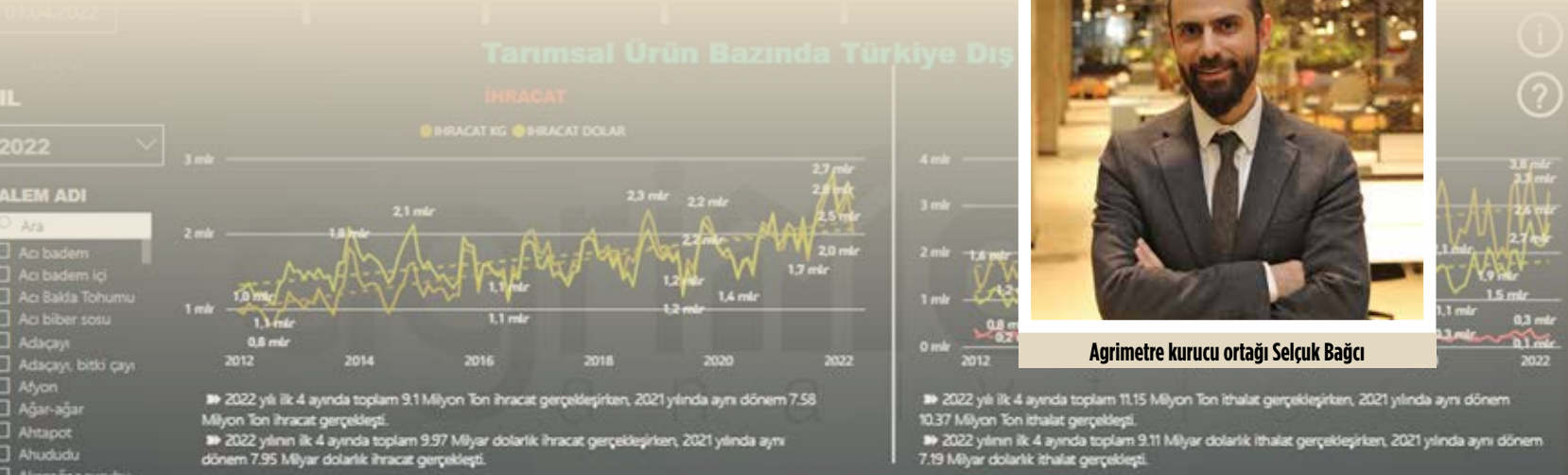
“Bu özellikleriyle bugün bize ilham vermesi gereken bir zaferdir. İslam dünyasının yaşadığı sorunları aşmasının yolu da çok çalışma, çağın gereklerine uygun eğitim ve yüksek teknolojiden geçmektedir. Bu vesileyle tüm Müslümanların 1000 yıllık hayalini, Feth-i Mübin’i gerçekleştiren Fatih Sultan Mehmet Han’ı ve tüm şehitlerimizi bir kez daha rahmet ve minnetle anıyorum.”

YENİ NESİL DİJİTAL RAPORLARA BAKIŞ: AGRİMETRE

Agrimetre kurucu ortağı Selçuk Bağcı

agrimetre

Türkiye Üretim Verileri

Sadece Türkiye’de değil tüm dünyada veriye ulaşırken karmaşık ve anlaması güç yapılarla karşılaşırız. Ham veriye erişim kolay görünse de, doğru veriye ulaşmak ve verinin işlenerek bilgiye dönüştürülmesi başlı başına zorlu ve uzmanlık gerektiren bir süreç.

ODTÜ Teknopark’ta tarım ve gıda özelinde veri bankacılığı faaliyetlerini sürdüren ve bu manada önemli bir boşluğu doldurduğuna inandığımız Agrimetre’nin kurucu ortağı Selçuk Bağcı ile sizler için görüştük.

Agrimetre’yi kısaca nasıl tanımlarsınız?

Ülkemizde veriler çok farklı kaynaklardan (Kamu Kurumları, Bakanlıklar, Federasyonlar, Dernekler vb.), farklı düzen ve periyotlarda yayınlanmaktadır. Bunun yanında çoğunlukla bu veriler statik pdf veya resim şeklinde yayınlanmaktadır.

Dolayısıyla birbirleri ile ilişkilendirilmemiş, yapılandırılmamış ve aynı veri tabanında toplanmamış veriler analize imkân vermemekte, karar alma süreçlerinde etkin kullanılamamaktadır. Verileri toplamak, analiz etmek ve raporlamak zaman ve efor gerektirmektedir.

Agrimetre, yaklaşık 2 yıllık bir ön çalışmanın sonucu olarak ortaya çıkmış, ARGE çalışmaları ODTÜ Teknokent bünyesinde halen devam eden bir projedir.

Agrimetre, veri israfının önüne geçmeyi ve verileri ilişkilendirerek kişi, kurum ve kuruluşların karar alma süreçlerine katkı sağlayarak, kaynakların verimli kullanılmasını ve doğru kararlar alınmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

Bu fikir nasıl oluştu ve kuruluşta yaşadığınız zorluklar oldu mu?

Sivil toplum örgütlerinde çalıştığım dönemde sektörün doğru bilgilendirilmesi ve önünü görebilmesi için sık sık raporlar hazırlıyordum. Burada bazı verilerin güncel hallerini bulmak her seferinde zaman alıyor, özellikle kriz anlarında ülkeler arası ticaret verilerinin hızlı derlenmesi ihtiyacı panik ortamına yol açıyordu. Hızlı hazırlanması gereken bu raporlar insan hatasına da açık oluyordu. O dönemlerde, neden bu verileri tek tıkla görebileceğimiz basit sistemlerin olmadığından şikâyetçiymdim. Agrimetre ile öncelikle bu sorunu çözdük.

Kuruluş aşamasında bizi en zorlayan süreç, farklı kaynaktan alınan verilerin birbiriyle ilişkilendiril-

mesi oldu. Bazı ürünlerde bu çalışma halen devam ediyor. Özellikle gruplama ve kategorize etme çalışmaları oldukça zorluyor. Örneğin tek bir kalem olarak buğday fiyatları 175 farklı isimle yayınlanıyor.

Sloganınız verileri tek ekranda basit bir şekilde sunmak üzerine kurulu. Bu sizin için ne kadar önemli?

Günümüzde en değerli şey zamanımız. Kullanıcılarımız yerli ve yabancı veri kaynakları için artık tek adres olan agrimetre.com’u kullanıyorlar. 80’e yakın kaynaktan otomasyon sistemlerle toplanan veriler tek bir yerde toplanarak dijital, tıklanabilir ve interaktif raporlar oluşturuluyor. Hatta bazı kurumsal müşterilerimiz için bu verileri taleplerine özel revize ederek, doğrudan ihtiyaç duydukları karar destek sistemlerini kuruyoruz.

Peki agrimetrenin kapsamı nedir? Hangi hizmetleri sunuyorsunuz? Örneğin; Sadece veri mi yayınlıyorsunuz yoksa raporlama yapıyor musunuz?

En başta agrimetre web sitesinden satışa sunduğumuz abonelik hizmeti Standart ve Premium olarak iki sınıfta topladık. Burada standart pakette yerli kaynaklı verileri güncel bir şekilde takip edip kullanıcılara sunuyoruz. Premium pakette ise yerli ve yabancı kaynaklı tüm verilerimizi olabildiğince sade bir şekilde sunuyoruz. Başlangıçta sadece bu şekilde paket abonelik satışı olarak planladığımız agrimetre, müşterilerimizden gelen talepler ile bambaşka, çok daha iyi bir seviyede.

Örneğin e-posta alarm sistemi dediğimiz sistem ile her gün kullanıcının belirlediği saatte piyasa raporu gönderiyoruz. Burada firmalar perakende marketlerdeki endeksleri görebiliyor, ticaret borsaları ve

Agrimetre, yaklaşık 2 yıllık bir ön çalışmanın sonucu olarak ortaya çıkmış, ARGE çalışmaları ODTÜ Teknokent bünyesinde halen devam eden bir projedir.

hallerden gün sonu oluşan ham madde fiyat raporlarını anında alabiliyor.

Bu hizmetlere ek olarak haftalık hububat ileri vadeli işlem fiyat hareketlerini ve gelecek dönemde beklenen buğday, mısır vb. fiyatlarına ulaşabiliyorlar. Böylece kullanıcılar önümüzdeki 3-6 aylık dönemde beklenen buğday fiyatlarını görebiliyorlar.

Yine firma özelinde hazırladığımız raf endeksleri panelimiz ile markalar konumları görülebilir, özellikle marka parite analizleri yapabilirler.

Son olarak sivil toplum örgütleri için anahtar teslim sektör raporları oluşturuyoruz. Bu raporlar sektörün veri konusunda ortak bir dil konuşmasını sağlamanın ötesinde STÖ'leri medya ve iletişim alanında öne taşıyor.

Türkiye'de TÜİK haricindeki veriler bir merkezde toplanmış değil. Çok fazla ham veri olmasına rağmen işlenemiyor. Siz TÜİK dışında hangi kaynaklardan yararlanıyorsunuz? Uluslararası birçok data kuruluşu var. Bu kurumlardan ne ölçüde faydalanıyorsunuz?

Agrimetre sisteminde FAO (BM Gıda ve Tarım Örgütü), USDA (ABD Tarım Bakanlığı), COMTRADE, ECEU gibi ana uluslararası veri sağlayıcıların yanında TÜİK'te yer almayan 22 e-market, 27 Ticaret Borsası, 14 Hal, 11 Yurtdışı, 8+ STÖ/Diğer kaynaklı verileri bulunmaktadır. Agrimetre olarak bir yerde halka açık bir gıda ve tarım verisi varsa onu hemen sistemimize dahil ediyoruz. Burada bir sonraki veri kaynağı ilavesine ise müşteri talepleri doğrultusunda karar veriyoruz.

Fiyat değişkenlik gösteren bir unsurdur. Bir ürünün fiyat bilgisini belirlemek için doğru veriye ulaşmak hem çok zor hem de zaman alıcı bir uğraş. Siz binlerce ürünün fiyat bilgisini basitçe sunabiliyorsunuz. Bunun önemli olduğunu düşünüyorum. Bu hizmeti nasıl sağlıyorsunuz? (yazılım vs.)

Bu akışın hiç aksamadan 7 gün 24 saat çalışması uzun süredir üzerinde çalıştığımız arka plan yazılımımızla sağlanıyor. Geçtiğimiz dönemde KOSGEB ARGE desteği ile makine öğrenmesi modülünü ekleyerek, benim "veri orkestrasyonu" dediğim bu süreci çok daha iyi çalışan bir hale getirdik. Tabi bu bitmiş bir süreç değil, takip edilen kaynak sayısı arttıkça günlük takip edilmesi gereken hata ayıklama işlemleri de artıyor. Bu okyanusta boğulmadan

ayakta kalabilmemizde ekibimizin büyük rolü var. Yaşanan her problemde kendimize şunu soruyoruz "Bunu bir daha yaşamamak için ne yapmalıyız?" Bu şekilde kesintisiz veri akışını kurduğumuz günden bugüne sağladık.

Verinin kullanıcıya sunumu noktasında ise her ürüne uyan tek bir reçete yok. Her sektör kendine özgü dinamikleri ile ham madde ve son ürünleri takip ediyor. Bu noktada ürünü müşteri talebine göre şekillendirmek gerekiyor. Bu yüzden pek çok raporumuzu Premium abonelik sisteminde tekil bir ekran ile sunmıyoruz. Kuruluşa özel çalışmak gerekiyor.

Agri Wise fiyat toplama uygulaması sizlere bu konuda yardımcı oluyor mu? Bu uygulama nedir, nasıl çalışıyor?

Agriwise, bir müşterimizin ihtiyacı doğrultusunda oluşturduğumuz veri toplama mobil uygulaması. Pazar yeri, kombina, sera gibi online ortamlarda fiyat hareketi mümkün olmayan ticari işlemlerinde fiyatını toplamak amacıyla hazırlandı.

Agrimetreyi tasarlarken beklentileriniz nelerdi? Şu anda hedeflerinize göre neredesiniz?

Agrimetre olarak hep "Agrimetre'ye baktınız mı? Orada bu veri vardı!" dedirtmeyi amaçladık. Her geçen gün o noktaya yaklaşıyoruz. Tabi verinin toplanmasının yanında nasıl sunulduğu da çok çok önemli. Bu konuda süreç içerisinde biz de geliyoruz, öğreniyoruz. Şu an versiyon 2 dediğimiz noktadayız. Versiyon 3'ün ise çalışmaları başladı. Bu yeni sürümde hedef maksimum 3 tık ile istenilen her türlü tarım ve gıda verisine ulaşmak.

Agrimetre'nin hedefleri neler?

Agrimetre'nin kısa dönem hedefleri arasında daha analitik raporların yayına alınması var. Özellikle şu aralar girdi, ham madde, yem fiyat hareket analizleri ile et, çiğ süt vb. fiyatların tahmin edilmesi ve öngörüler sunulması için çalışmalar var. Uzun dönem hedeflerimiz arasında ise tüm gıda ve tarım ürünlerin birbirleri ile olan etkileşimlerinin yapay zeka ve makine öğrenmesi yoluyla analiz edilmesi ve bu sayede fiyat geçiş hareketleri ve birbirleri ile olan etkileşimlerinin öngörülebilmesi var. Örneğin; kanola vergisinde yapılacak bir değişikliğin et, süt, yumurta fiyatına olası etkisinin modellenmesi, hatta oradan da pastacılık, işlenmiş et sektörü gibi son sektörlerde oluşturacağı etkilerin tespit edilmesi çalışmaları yapılacak.

Agrimetre olarak bir yerde halka açık bir gıda ve tarım verisi varsa onu hemen sistemimize dahil ediyoruz. Burada bir sonraki veri kaynağı ilavesine ise müşteri talepleri doğrultusunda karar veriyoruz.

ÖZBEKİSTAN HEYETİ'NDEN İSTİB ZİYARETİ

Özbekistan'ın Andijan Bölgesi Valisi Shukhratbek Abdurakhmonov Kushakbaevich ve Andijan Bölgesi Yatırımlar ve Dış Ticaretten Sorumlu Vali Yardımcısı Botirjon Khamraev İstanbul Ticaret Borsasını ziyaret etti. Özbekistanlı Vali ve Vali Yardımcısı İSTİB Başkan Yardımcısı İlhan Koyunseven ve İSTİB Genel Sekreteri Şule Karadeniz tarafından karşılandı.

Ziyarete, Özbekistan heyetine ticaret borsalarının işleyişi, faaliyetler, İSTİB uygulamaları ve yasal süreçler hakkında bilgi sunuldu. İSTİB tarihi hakkında da malumat alan Özbekistan heyeti ile Özbekistan'ın Andijan bölgesinde ticaret borsası kurulabilmesi konusunda fikir alışverişinde bulunuldu.

İSTİB Başkanı Ali Kopuz, Haziran ayı Meclis Toplantısında konuştu:

“ARTIK HER ÜLKENİN ANA GÜNDEM MADDESİ GIDA...”

İSTİB Başkanı Ali Kopuz, Borsanın Haziran ayı Meclis toplantısında yaptığı konuşmada, gıda üretimine kâr odaklı değil strateji odaklı bakılmasını isteyerek, “Çiftçimiz önümüzdeki dönemde artan maliyetler karşısında üretim konusunda çekingen davranabilir. Çiftçileri üretime teşvik etmek için Hükümet çok önemli tedbirler alıyor” diye konuştu.

İstanbul Ticaret Borsası Haziran ayı Meclis Toplantısı, Meclis Başkanı Ahmet Bülent Kasap başkanlığında yapıldı. Mart 2020 tarihinden itibaren ilk defa fiziki katılım ile gerçekleştirilen toplantı, İSTİB Başkanı Ali Kopuz'un açılış konuşmasıyla başladı. Başkan Kopuz'un güncel ve ekonomik gelişmeleri değerlendirmesinden sonra ise Meclis Üyeleri sektörlerine ait sorun ve çözüm önerileri hakkında görüşlerini paylaştılar.

“TARIMSAL HASILAMIZI ARTIRMAK ZORUNDAYIZ”

İSTİB Başkanı Ali Kopuz, değerlendirme konuşmasında “Gıda maddelerinin üretimine kâr odaklı değil, strateji odaklı bakmalıyız. Tarımsal hasilamızı yeni ve etkin politikalar ile artırmak için elimizden geleni yapmak zorundayız” diye konuştu.

Dünyanın ana gündem maddesinin gıda olduğunu belirten Başkan Kopuz, “Gelişmiş - geri kalmış, sa-

nayilemiş - sanayileşmemiş, kaynak fakiri - petrol zengini, stratejik öneme sahip veya değil, savaşta veya barış içinde; her ülkenin ana gündemi gıdadır” şeklinde konuştu.

“KRİZ İÇİN BİR SÖYLENTİ YETİYOR”

Gıda fiyatlarının yükselmesinin bu sektörü en önemli gündem haline getirdiğine dikkat çeken Başkan Kopuz, “Dünya tahıl ihtiyacının önemli bir kısmını karşılayan iki ülkeden birinin diğerini işgali ile bir gıda krizi beklentisi de artıyor... Maalesef bu tip konularda, gerçekten bir krizi doğuracak şartların var olmasına bakmadan, bir söylenti çıkması bile yetiyor. Herkes kriz olacakmış gibi pozisyon alıyor ve bu durum da fiyatları daha da artırıyor” ifadelerini kullandı.

SAVAŞ ENERJİ VE GIDA FİYATLARINI ARTIRDI

Gıdanın önemini gösteren örnekler de veren Başkan Kopuz, şöyle konuştu:

“Sözelimi İtalya İşçileri Bakanı Luciana Lamorgese, Ukrayna’daki savaşın doğurduğu yoksulluk ve açlığın, Avrupa’ya yeni bir göç dalgasına sebep olacağına inandığını belirtti. FAO başekonomisti Maximo Torero ise, Ukrayna savaşının gıda piyasalarına hem doğrudan hem de dolaylı etkilerine dikkat çekerek, savaşın gıda yanında enerji fiyatlarını da yükselttiğini, enerji fiyatlarındaki artışın gıda fiyatlarına bir kez daha etki yaptığını söyledi. Son haftalarda Avrupa’da market raflarında boşluklar oluşmaya başladı. Gıda tedarik zincirinde yaşanan

sorunlar nedeniyle, Almanya’daki bazı marketlerde un ve makarna gibi ürünler için sınırlı satış başladı. Kısaca, iki ülkenin de küresel tahıl ticaretinde zirvede olması dünyayı bir tahıl krizi ile karşı karşıya bıraktı.”

GIDA ENFLASYONUNUN NEDENİ...

Türkiye’nin Ukrayna limanlarından 20 milyon ton tahıl çıkarılması amacıyla güvenlik koridoru oluşturmak için çalıştığını hatırlatan Başkan Kopuz, “Bu gerçekleşirse, tahıl arzında bir nebze rahatlama yaşanabilir. Bununla birlikte, dünyadaki koşullar değişmedikçe, bu çözümün etkileri de geçici olacaktır. Zira Rusya’ya karşı alınan kısıtlama kararlarının ardından doğalgaz fiyatı artınca hem enerji krizi patlak verdi, hem de doğalgazdan üretilen gübrenin fiyatı arttı. Bu da doğal olarak gıda enflasyonuna yol açan başka bir neden oldu” tespitini yaptı.

Başkan Kopuz, ne kadar süreceği belli olmayan Rus - Ukrayna savaşının etkilerinden korunmak için, tarımsal üretimin artırılması ve yeni tedbirler alınması gerektiğini söyledi. Başkan Kopuz, daha önce gıdada piyasanın dengelenmesi için Türkiye’nin de tüm dünya gibi harekete geçmesi gerektiğini hatırlattıklarını ifade ederek, şunları söyledi:

“HÜKÜMET GEREKEN ÖNLEMLERİ HEMEN ALIYOR”

“Bu kapsamda hububatta gümrük vergisi sıfırlanmasının, tarımsal desteklerin artırılmasının ve dökme tarımsal ürünler ile canlı hayvan ihracatının bir süre için izne tabi olarak yapılmasının ülkemizin

Türkiye’nin Ukrayna limanlarından 20 milyon ton tahıl çıkarılması amacıyla güvenlik koridoru oluşturmak için çalışıyor. Bu gerçekleşirse, tahıl arzında bir nebze rahatlama yaşanabilir.

“Bazı ödemelerin öne çekilmesi üreticimizi biraz daha rahatlatacaktır. Zira enerji fiyatları gübre üretimini etkiliyor, gübre kullanımından vazgeçmek zorunda kalan üretici de yüksek verim alamıyor.”

yararına olacağını ifade etmiştik. Bu talebimizin altında geleceğini öngördüğümüz hububat ve gıda krizi vardı. Neyse ki hükümetimiz, gereken önlemleri ivedilikle aldı.

Genel kanının aksine Türkiye tarımda her şeyi ithal eden bir ülke değil. Tarımsal hasılda dünyada ilk 10’da, Avrupa’da ise birinci durumdayız. Ancak bu durumumuz geleceğimizi garanti altına aldığımızı göstermiyor. Çünkü çiftçimiz önümüzdeki dönemde artan maliyetler karşısında üretim konusunda çekingen davranabilir.”

ÇİFTÇİLERİ ÜRETİME TEŞVİK EDEN TEDBİRLER...

Çiftçileri üretime teşvik etmek için Hükümetin attığı adımları takdir ettiklerini ve bu adımların devam etmesini isteyen Başkan Kopuz, “Et Süt Kurumunun 2 Nisan - 1 Mayıs arası için geçerli olan sığır başına 2.500 TL kesim desteğinin yılsonuna kadar uzatılması ve TMO’nun sert ekmeklik buğdayın tonunu 7 bin 50 liradan, arpayı ise ton başına 6 bin liradan alacağını açıklaması, bu tedbirlere iyi birer örnek” diye konuştu.

Başkan Kopuz, ek mazot ve gübre desteklerine de işaret ederek, teşvikler hakkında şu bilgileri verdi:

“Ayrıca bazı ödemelerin öne çekilmesi üreticimizi biraz daha rahatlatacaktır. Zira enerji fiyatları gübre üretimini etkiliyor, gübre kullanımından vazgeçmek zorunda kalan üretici de yüksek verim alamıyor. Verimin düşmesi halinde hem karlılık azalır hem de ülke içinde arz açığı doğar. Bu da, ithalat kapısının açılacağı bir kısır döngüye yol açabilir. Bizim önlemimizi bu noktaya gelmeden almak için atılan her önleyici politikanın çok önemli olduğuna inanıyorum.”

“TARIMSAL BÜYÜMENİN YETERSİZLİĞİ ENDİŞE VERİCİ”

Konuşmasının son bölümünde Türkiye 2022 yılının ilk çeyreğinde yüzde 7,3 büyüdüğünü hatırlatan Ali Kopuz, büyümede tarımın payının endişe verici olduğunu ifade etti. Başkan Kopuz, sözlerini şöyle tamamladı:

“Olağanüstü şartlarda gerçekleşen bu büyüme oranı olumlu. Ancak tarımın ilk çeyrekte sadece yüzde 0,9 büyümesi endişe verici. Tarımsal hasılamızı yeni ve etkin politikalar ile artırmak için elimizden geleni yapmak zorundayız. Özellikle temel gıda maddelerinin üretimine kar odaklı değil, strateji odaklı bakmalıyız.”

İSTİB Başkanı Ali Kopuz:

“İLK ÇEYREK DOĞRU YOLDA OLDUĞUMUZU GÖSTERİYOR”

İSTİB Başkanı Ali Kopuz Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan 2022 yılının ilk çeyreğine ilişkin

verileri değerlendirdi. Türkiye ekonomisinin ilk çeyrekte yıllık yüzde 7,3 büyüdüğünü hatırlatan Başkan Kopuz, “Bu rakam dünyanın en yüksek büyüme rakamlarından biri. OECD, Avrupa Birliği, G7, G20 gibi tüm grupların ortalamalarının çok üzerinde. Dolayısıyla ekonomik sorunlarımızın çözümü için doğru yolda olduğumuzu düşünüyorum” şeklinde konuştu.

Başkan Kopuz, işgücü ödemelerinin Gayrisafi Katma Değer içerisindeki payının ise 2022 yılı ilk çeyreğinde yüzde 31,5 olduğuna işaret ederek, “Bu oran 2021 yılı ilk çeyreğinde ise yüzde 35,5 idi. Büyümenin geniş kitlelerin refahına yansımaları için bu payın artırılması gerekir” hatırlatmasında bulundu.

İSTİB Meclis Üyesi Çetin Topaloğlu:

“FINDIKTA TABAN FİYAT 44 LİRANIN ÜZERİNDE OLACAK”

İstanbul Ticaret Borsası Meclis Üyesi Çetin Topaloğlu, Toprak Mahsulleri Ofisinin elinde bulundurduğu fındık stoklarını 44 liradan satma kararını değerlendirdi. Topaloğlu, “Bu kararla TMO, ihracatçının döviz kuru dolayısıyla artan dış talebi karşılaması sürecinde sorun yaşanmamasını sağladı. 1 Eylül 2021-31 Mayıs 2022 tarihleri arasında, 287 bin ton olarak gerçekleşen fındık ihracatından 1,7 milyar dolar gelir elde edilmesi olumlu bir gelişme. Bu adımla ihracatımızın sektöre uğramaması sağlanmış oldu” diye konuştu.

TMO’nun 44 liralık fiyatının yakında açıklanacak fındık taban fiyatının da bu orandan daha yüksek olacağına işaret ettiğini kaydeden Topaloğlu, “Burada üreticimiz memnun olacağı bir taban fiyatıyla karşılaşacaktır. Yani bahçe bakımı için emek vermek

kesinlikle boşa gitmeyecektir” dedi. Çetin Topaloğlu, Toprak Mahsulleri Ofisinin piyasayı dengeleyecek adımları doğru zamanda ve doğru yerde attığına dikkat çekti.

ÜRETME COŞKUSUNUN 15 TEMMUZ’U

MÜRSEL SÖNMEZ

Petrol ve doğalgaz araştırmaları hızlanırken, diğer yandan yerüstü için de benzer bir hummalı çalışmaya ihtiyacımız var. Tarım alanlarımızın daha iyi değerlendirilmesinden tutun, denizlerimizden daha çok istifade etmeye, hayvancılığın geniş yelpazeli üretim zenginliğini fark ederek ciddiyetle oraya yönelmeye kadar tam anlamıyla bir seferberlik ilan etmemiz gerekiyor.

Zor zamanlar bireyler ve toplumlar için belki de en iyi öğretmendirler. Kendi varlığını ve gücünü en çok zor zamanlarda yoklar insan. Yaşadığımız zamanlar zamanın hızla aktığı yaşanan hızlı değişimin akıl ve ruh sağlığını hallaç pamuğu gibi attığı zamanlardayız. Son üç yılımızı işgal eden pandemiden sonra Avrupa’da gerçekleşen Ukrayna-Rusya Savaşı ile uluslararası ilişkilerde yaşanan gerginlikler, “bizatihi zor” olan hayatı ve hayatları dar bir geçide sokuyor. **Geçen yıl can kaygısı çekerken, bu yıl gıda krizi ve benzeri tedarik sorunları yaşıyoruz.**

İnsanlığın tarih boyunca taşıdığı “Kök” kaynaklı anlam ve değerler ile bu süreçte oluşturduğu kültür ve erdemler yok olmaya yüz tutarken, kadim bütün hakikatleri ortadan kaldırarak yeryüzünü istediği gibi biçimlendirmek isteyen şer güçlerin yıkımını bir tarafa koyarsak -ki bu en asal meseledir ve enine boyuna düşünülüp acil önlem alınmalıdır-, ikinci olarak aciliyet arz eden insanlık ve memleket meselesi

gıda sorunudur. Bu sorun da alt başlıklara sahiptir. GDO’lu gıdalar, bir yanda açlık, diğer yanda obezite sorunları gibi birçok ayrıntıyı haizdir. Önümüzde yığılı olan bunca hayati sorunu duygu ve kaygılarımızın yüksek bir nabız gibi attığı süreçte daha derin ve iyi yorumlayıp çıkış çabası ve uğraşı verebiliriz.

Muhtemel tehdit ve tehlikeleri önlemek için sahip bulunduğumuz maddi manevi değer ve güçleri fark etmek gerekiyor. Rahat zamanlarda görmezden geldiğimiz bir eşya, kenarda unuttuğumuz bir malzeme, ekmeyi aklımıza bile getirmediğimiz el kadar bir toprak ve benzeri ne varsa dara düştüğümüz zamanlarda aklımıza gelir. Tıpkı buna benzer bir süreci yaşıyor insanlık. Anadolu gibi maddi ve manevi zenginliklerin anası bir ülkede sahip olunan ama ya unutilan ya da ihmal edilen varlık toplamımız bizi bu süreçten de geçilecektir. Yeter ki zengin çocuğu şımarıklığımız veya kasıtlı körlüğümüzü bir yana bırakabilelim.

Avrupa'da yaşanan ve daha da artacağı beklenen enerji krizi sonrası Fransa'nın kömür madenlerini açarak enerji üretme yoluna gideceği bir haber vardı gazetelerde. Rahat ve kolayı tercih, iş zorlaşınca zora yöneltebiliyor. **Dünya ne kadar iç içe yaşasa, ülkeler birbirinin eksikliğini tamamlıyor da olsalar, zor zamanlarda bu zincir kopuyor.** O zaman ortada ne uluslararası anlaşmalar ne de centilmenlik kalıyor. Bu elbette normal bir durum ve herkes başının çaresine bakacaktır. Fosil yakıtlara karşı üretilen karışıklık, somut sorunla yüzleşilince anlamını yitiriyor. Biz de uluslararası iklim anlaşmasına imza atmak aceleciliği gösterdik. Topraklarımızda var olan onca zenginliği kendi kendimize yasaklamak hatasını işledik. "El atına binen tez iner" diye bir atasözümüz var. Bu söz hala geçerliliğini koruyor. **Her ülke öncelikle kendi öz sermayesinin üzerinde yükselir. Rahat zamanlarda bunu anlamak zordur ama şimdilerde daha iyi anlıyoruz.**

Petrol ve doğalgaz araştırmalarına hız vermemiz bir yandan sürerken ve çok da iyi olurken, diğer yandan yerüstü için de benzer bir hummalı çalışmaya ihtiyacımız var. Tarım alanlarımızın daha iyi değerlendirilmesinden tutun, denizlerimizden daha çok istifade etmeye, hayvancılığın geniş yelpazeli üretim zenginliğini fark ederek ciddiyetle oraya yönelmeye kadar tam anlamıyla bir seferberlik ilan etmemiz gerekiyor. Beşerî sermayemiz ise ne yazık ki, yeraltında bıraktığımız işlenmemiş madenler gibi olmaktan kurtulamıyor.

Övüngeçten uzak ve serinkanlı baktığımızda göreceğiz ki **sahip bulunduğumuz coğrafya bizi**

uluslar ailesinin gürbüz ve güçlü çocukları kılmaya muktedirdir. Yeter ki ve hiç olmazsa bu dönemde onun değerini yeniden ve olması gereken biçimde anlayabilelim. Bunu yapabiliriz, çünkü, 15 Temmuz'da nasıl beşerüstü bir cesaret gösterdik ve ölüme mermiye rağmen nasıl "Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şen" idiysek, bunu hayat ve hadiselerle müdahil olmakta da göstermemiz mümkündür.

Üretme, başarma, paylaşma ve dayanışma ahlakıyla hareket ederek, kısır politik tartışma ve taraflaşma döngüsünden başını kurtararak özgürleşen bir toplum bunu başarabilir. "Yukarı" yapmıyorsa aşağının basıncı yapmaya zorlayacaktır. Evet, "Başka Türkiye yok" ve bin yıllık bu vatan ebediyete kadar bize râm olmak, yeni çocuklarıyla daimî bir varlık kazanmak istiyor. Millet kaidesinin sağlam olduğu yerde devlet ayakta durabilir.

Vatanseverliği yüreğinde hisseden herkesin bu tarihin zor zamanlarında beşerî ve maddî sermayeyi harekete geçirmek gibi bir sorumluluğu vardır.

Dünya ezelden beri çatışma ve dalgalanmaların olduğu bir yerdir ve bunda şaşılacak bir durum yok. **Şaşılacak şey şu ki, bir millet ölümün ve zulmün önüne bağrını siper edebiliyor iken, nasıl oluyor da, asıl savaş olan maddî hayatı düzenlemede bu kadar üşengen davranabiliyor?**

15 Temmuz ruhunun ilhamıyla devlet ve millet olarak, maddî kalkınma ve ideali maddeye işleme konusunun önemini idrak ederek bir de bu yönden düşünmeli değil miyiz?

ANADOLU’NUN PEYNİR HAZİNELERİ ORTAYA ÇIKIYOR

Anadolu, peynir konusunda dünyanın en verimli bölgelerinden biri... Her bölgenin kendine has, dünyada benzeri olmayan peynir çeşitleri var. Ancak bu değerli peynir varlığının şimdiye kadar oluşturulmuş bir envanteri yoktu. T.C. Tarım ve Orman Bakanlığının üniversiteler ve yerel partnerlerin katkısıyla yürüttüğü peynir envanteri çalışması bu hazinelerin ortaya çıkarılmasını hedefliyor. T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü Hayvan Sağlığı Gıda ve Yem Araştırmaları Daire Başkanlığı Koordinatörü Şeref Tepe ile Türkiye Peynir Hazinelerini ortaya çıkaracak olan çalışma hakkındaki röportajımız konuyla ilgili gelişmelerin bir özeti. Türkiye peynirlerinin uluslararası arenaya çıkışını ve katma değerini artıracak çalışmanın bu yıl sonunda tamamlanması bekleniyor.

Peynir envanteri çalışmasının amacı ve kapsamı hakkında bilgi verir misiniz?

Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü Hayvan Sağlığı Gıda ve Yem Araştırmaları Daire Başkanlığı ve Hayvancılık Genel Müdürlüğü'nün desteği ile Bursa Gıda ve Yem Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsünün koordinatörlüğünde "Türkiye Geleneksel Peynir Envanterinin Oluşturulması" isimli proje hazırlanarak 2021 yılında başlatılmıştır.

Asırlardan bu yana Anadolu'da yapılmakta olan bazı ürünlerimizin konuyla ilgili yeterince araştırma yapılmaması sebebiyle bazı ülkeler ve toplumlar tarafından elimizden alındığı ya da bu ürünlere başka ülkelere sahip çıkıldığı herkes tarafından bilinmektedir. Örneğin bütün ülkeler tarafından Türklere ait olduğu bilinen ve bugünkü anlamda bütün dillerde "yoğurt" olarak geçen geleneksel süt ürünümüzün 19. asır sonlarında Bulgarlar tarafından tespit edilen yoğurt bakterilerinden birinden dolayı dünyada Bulgar sütü olarak geçtiği ve bütün dünyada da bu şekilde kabullenildiği bilinmektedir. Oysa bundan on asır önce Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılan Divan-ı Lugat-it Türk isimli eserde bugünkü anlamda yoğurttan bahsedilmektedir. Projenin en önemli amacını sahip olduğumuz geleneksel Anadolu Peynirlerine sahip çıkmak oluşturmaktadır.

Dünya'da pek çok ülke özel gastronomi turları düzenlemektedir. Düzenlenen bu gastronomi turları genel olarak değerlendirildiğinde; en çok kullanılan besinler arasında peynir, şarap, zeytinyağı, mantar vb yerel veya yöresel ürünlerin olduğu görülmek-

tedir. Gastronomi turizminden elde edilen gelirin artırılmasında birçok Avrupa ülkesinde gastronomi turizmi içerisinde oldukça büyük bir yere sahip olan geleneksel peynirlere ülkemiz açısından verilen önemin artırılması ve bu değerlerimizin ön plana çıkarılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Sosyo-ekonomik gelişmelerle birlikte, farklı taleplerin karşılanması yanında beslenme özelliklerinin bilinmeyen yönleriyle kültürel zenginlik kaynağı geleneksel peynirlerimizin envanterinin çıkarılması önem arz etmektedir. Bunların yanında tüketim alışkanlıklarının kazandırılması ile pazar paylarının artırılması, geleneksel peynirlerimizin tamamının doğal kaynaklı olması ve özellikle son yıllarda ülkemizde olduğu gibi tüm dünya ülkelerinde de doğal ve organik tarım ürünlerine duyulan yoğun talepler bu ürünlerimiz üzerinde geniş kapsamlı araştırma çalışmalarının yapılmasını zorunlu hale getirmiştir.

Ülkemize ait bazı geleneksel peynirlerimiz değişen yaşam tarzlarından dolayı kaybolmaya yüz tutmaktadır. Bu nedenle önemli kültürel zenginliklerimizden olan geleneksel peynirlerimizi belgeleme ihtiyacı her geçen gün artmaktadır.

Özetle projenin temel amacı, ülkemize ait kültürel zenginliklerimizden olan geleneksel peynirlerimizin bilimsel bir yöntemle belirlenmesi, başta yapılışı olmak üzere özelliklerinin kayıt altına alınması, beslenme değerlerine ait literatürden sağlanan verilerin derlenmesi, elde edilen tüm verilerin internet ortamında tanıtılabilmesi için "Türkiye Geleneksel Peynirleri Portalının" oluşturularak yayınlanmasıdır. Proje verilerinin sanal ortam dışında da yayınlanabilmesi için kitap tasarlanarak basılacaktır.

Proje geleneksel yöntemlerle 81 ilimizde üretilen bütün peynirleri kapsamaktadır.

Ülkemize ait bazı geleneksel peynirlerimiz değişen yaşam tarzlarından dolayı kaybolmaya yüz tutmaktadır.

Çalışma ne zaman başladı, ne zaman bitirilmesi hedefleniyor?

Proje Temmuz 2021 yılında başladı, 31 Aralık 2023’de bitirilmesi hedefleniyor.

Çalışmanın içeriği (bilgi ve görsel olarak) nasıl olacak?

Öncelikle her geleneksel peynir çeşidi için projede görevli teknik ekibimiz tarafından “Geleneksel Peynir Envanter Formu” doldurulacaktır. Bu form proje ekibi tarafından uzun araştırmalar ve tartışmalar sonucunda kapsamlı olarak hazırlanmış olan bir formdur. Formda geleneksel peynirimizi tanımlayan her türlü bilgi mevcuttur. Her peynirle ilgili aşağıda bir örneği verildiği gibi fotoğraflama işlemi yapılacaktır. Çalışma sonucunda “Peynir Kompozisyon Veri Tabanının Oluşturulması” hedeflenmektedir. Ayrıca proje sonucunda elde edilen veriler kitap haline getirilecektir.

Derleme Hangi Yöntemle Yapılıyor?

Proje “Saha Çalışması” yöntemi ile 81 ilimizde yürütülmektedir. Proje yürütücüsü kurum olarak, Tarımsal Araştırmalar ve Politiklar Genel Müdürlüğü’ne bağlı olarak çalışan Enstitülerden

Gıda Teknolojisi bölümü mevcut olanlar ve araştırma yetkisi almış Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlükleri seçilmiştir. Seçilen 14 araştırma kurumunun coğrafi konumlarına göre saha çalışması/envanter çalışması yapacakları iller belirlenmiştir. Bilindiği üzere Tarım ve Orman Bakanlığı çok güçlü ve yaygın bir kurum ağına sahiptir. Bakanlığımızın İl ve İlçe Müdürlükleri projeye büyük katkı sağlamaktadırlar. Ayrıca Sanayi Ticaret İl Müdürlükleri, İl Turizm Müdürlükleri ve Belediyelerle de işbirlikleri yapılmaktadır. Saha taramalarında bu kurumlardan da destek alınmaktadır.

Çalışmada kimler görev alıyor?

Proje Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü Hayvan Sağlığı, Gıda ve Yem Araştırmaları Daire Başkanlığı ve Hayvancılık Genel Müdürlüğü’nün desteği ile Bursa Gıda ve Yem Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsünün koordinatörlüğünde 13 Enstitü ve araştırma yetkili laboratuvar tarafından yürütülmektedir. Ayrıca 8 üniversiteden peynir konusunda araştırmalar yapan akademisyen projede yer almaktadır.

Projenin temel amacı, geleneksel peynirlerimizin bilimsel bir yöntemle belirlenmesi, başta yapılışı olmak üzere özelliklerinin kayıt altına alınması, elde edilen tüm verilerin internet ortamında tanımlanabilmesi için “Türkiye Geleneksel Peynirleri Portalının” oluşturularak yayınlanmasıdır.

➤ DÖVLÜ OBRUK PEYNİRİ

KARS GRAVYERİ

Çalışmanın Sonucunda neler yapılacaktır?

Proje çıktılarının uygulamaya aktarılma mekanizmalarını 4 başlık altında toplamak mümkündür.

- a- Türkiye Geleneksel Peynirler Portalı Oluşturulacak: Portal Türkiye’de ve İngilizce versiyonu ile birlikte tüm dünyada kullanılabilir. Böylece ülke tanıtımına ve turizmne katkı sağlayacaktır.
- b- Türkiye Geleneksel Peynirler Kitabı Basılacak: Proje sonucu oluşturulan verileri içeren kitap başta Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri olmak üzere projede bilgi toplanan kuruluşlara gönderilecektir.
- c- Ar-GE Projeleri Başlatılacak: Yapılacak literatür çalışmaları sonucunda üzerinde yeterli araştırma yapılmayan geleneksel peynirlerle ilgili Ar-GE çalışmaları başlatılacak
- d- Coğrafi İşaret ile İlgili Çalışmalar Başlatılacak: Ülkemiz tarımına katkı sağlaması değerlendirilen peynirlerle ilgili ulusal ve uluslararası alanda Coğrafi İşaret çalışmaları başlatılacak

MERSİN BEZDE TULUMU

Peynir Çeşidi Beklentiniz Nedir?

Dünyada yüzlerce çeşit peynir üretilmektedir. Çeşit sayısı, bazılarına göre 4000, bazılarına göre 2000, bazılarına göre ise, 1000 civarındadır. Peynir çeşitlerinin belirlenmesi ve tanımlanması konusunda çalışmalar yapan Uluslararası Sütçülük Federasyonu (IDF), 500’den fazla peynir çeşidini belirleyip, tanımlamıştır. Çok sayıda, farklı özelliklere sahip peynirin bulunması, peynirlerin sınıflandırılmasını oldukça güçleştirmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı Strateji Başkanlığı tarafından İl Tarım ve Orman Müdürlükleri ile yapılan yazışma ile elde edilen bilgilere göre ülkemiz yöresel peynir sayısı 168 olarak belirlenmiştir. Ülkemize ait geleneksel peynirlerimizle ilgili basında çıkan rakamlar 160-200 arasında bildirilmektedir. Yürütülmekte olan envanter projesi kapsamında 200-250 adet geleneksel peynirin listelenebileceği düşünülmektedir.

Çalışmada Elde Edilen İlginç Bir Ya da Birkaç Peynir Çeşidi Örneği Verebilir misiniz?

Proje halen devam etmektedir. Geleneksel peynir çeşitlerimizle ilgili bir çok çalışma Üniversitelerimiz ve araştırma kurumlarımız tarafından yapılmıştır. Yürütülen bu proje belki de en bilimsel ve doğru çalışmalardan biri olacaktır. Bu çalışmada değil ama geçmişte yapılan çalışmalardan bazı örnekler aşağıda verilmiştir. Projenin halihazırda bir logosu yoktur. Sonuç Raporu aşamasında oluşturulacaktır.

Divle Obruk Peyniri: Çok zor tedarik edilen bir peynir çeşididir. Karaman Ayrancı’ya bağlı Üç harman Köyü’nde üretilir. Sadece Türkiye’nin değil dünyanın en kaliteli peynirlerinde biridir. Nisan-mayıs aylarında 35 metre derinlikteki obrukta bekletilir. 4-5 ay sonra tulumum üzerini kırmızı küfler kaplar. (peynirin içine geçmez.) Bu peynirimizi değerli yapan unsur tadının yanında başka bir yerde üretilmemesidir

Kars Gravyeri: Çok yoğun bir tada sahiptir. Bu yüzden her damağa hitap etmez. Peynir katılan yemeklere az miktarda rendelenmesi hoş bir aroma katar. Tam yağlı inek sütünden yapılan bu peynir Rus peynir ustaları tarafından Kars’ta üretilmeye başlanır. Bu süreçte Kars’ın yöresel lezzetlerinden biri olur.

Mersin Bezde Tulumu: Bezde tulum, tulum peyniri sınıfında yer alan bir peynirdir. İsminden de anlaşılacağı gibi pamuk bezlerde saklanarak olgunlaştırılır. Az tuzlu, kremamsı tatlar içeren, yumuşak yapıda, damakta uzun süre kalıcı, çok lezzetli bir peynirdir.

Çok sayıda, farklı özelliklere sahip peynirin bulunması, peynirlerin sınıflandırılmasını oldukça güçleştirmektedir.

“Yüce Anadolu” topraklarını verimli kılacak bir proje...

MESUD KÖY MEKTEBİ

Bursa / Pınarbaşı ahalisi (Sebah&Joallier - 1890'lar)

Mesud Köy Projesi, bir hayal değildi. Gerçekten de Yeni Fikir kadrosu tarafından planı çizilmiş, nasıl inşa edileceği en ince ayrıntısına kadar belirlenmişti.

Çiftçiliği Türklerin tek gündem maddesi yapmak ülküsüyle yola çıkan bir grup idealist öğretmenlerin çıkardığı Yeni Fikir dergisi çevresinde öbeklenen insanların bir hayali vardı: Mesut bir köy tesis etmek. Onlara göre mesut bir köy, ancak ve ancak sakinlerinin çiftçilikle, toprakla bilinçli bir şekilde meşgul olmalarıyla mümkündü. Bu bilinci sağlayacak olan ise “Mesud Köy Mektebi” idi. Evet, halka ulaşmanın yolu halkın gönlüne girmekle mümkündü. Bu da köylere kurulacak mekteplerle yapılacaktı. Ancak bu okullar, sadece sınıfları olan bir okul değildi. Çocuklarla yetişkinlerin yan yana oldukları sınıfların yanı sıra geniş konferans salonlarının da bulunduğu, bu salonlarda köylülere eğitimler verildiği, ziraatla ilgili kitapların okunduğu birçok amaçlı merkezdi. Devletin jandarması da, tahsildarı da, öğretmeni de, imamı da burada olacak, burada halkla ilgilenecekti. Devlet görevlilerinin halkla buluşma yeri kahvehaneler olmaktan çıkarılacak bu merkezler yapılacaktı.

Mesud Köy Mektebi'nin bir hedefi daha vardı. Osmanlı İmparatorluğuna ait toprak parçalarının yine

Türlere ait olarak kalmasını sağlamaktı. Bunu başarmanın yolu, bizden koparılan toprakların nasıl alındığını bilmekten geçiyordu. Yazarımız A. Ferid'e göre Makedonya başta olmak üzere Balkan toprakları, köy papazları ve öğretmenlerinin köylülerin devlete bağlılıklarını zayıflatıp yeni ülkelere onları inandırmalarıyla mümkün olmuştu. O halde Türkler de köy imam ve muallimleri vasıtasıyla köylülerle bağlarını kuvvetlendirmeli, onların verimliliğini artırmalı, yeni teknolojiyle tanışmalarını sağlayıp gelirlerini artırmalıydı.

Mesud Köy Projesi, bir hayal değildi. Gerçekten de Yeni Fikir kadrosu tarafından planı çizilmiş, nasıl inşa edileceği en ince ayrıntısına kadar belirlenmişti. Projeyi okuyup ya da dinleyip de ilgi gösterenler, ayrıntılı malumat almak, planı görmek için kardeş mecmua Toprak'ın merkezine müracaat edebileceklerdi.

“MESUD KÖYÜN MEKTEBİ İKİ KATLI OLMALI”

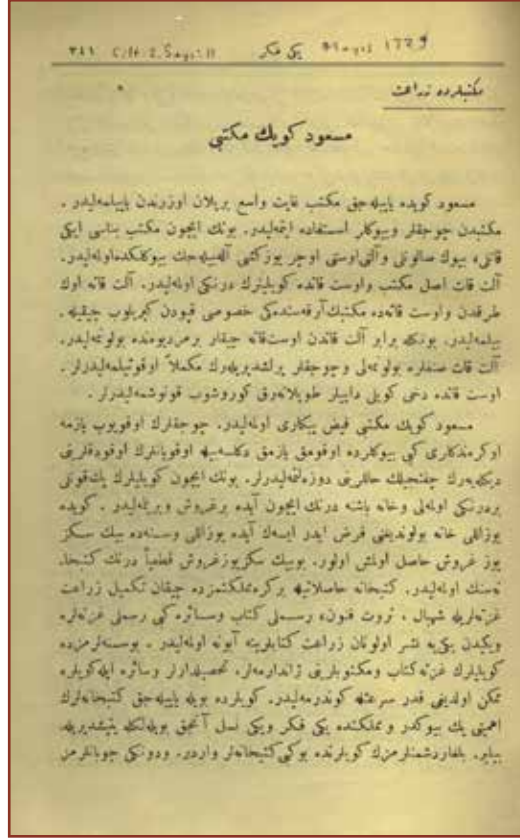
A. Ferid'in kurgulayıp ayrıntısını “Mesud Köyün Mektebi” başlığıyla 1913'de Yeni Fikir okuyucuları-

la paylaştığı projenin ayrıntıları şöyle aktarılıyordu:

“Mesut Köy’de yapılacak mektep gayet basit bir plan üzerinden yapılmalıdır. Mektepten çocuklar ve büyükler istifade etmelidir. Bunun için mektep binası iki katlı büyük salonlu ve altı üstü üçer yüz kişiyi alabilecek büyüklükte olmalıdır. Alt kat asıl mektep ve üs katta köylülerin derneği olmalıdır. Alt kata ön taraftan ve üst kata da mektebin arkasındaki hususi kapıdan girilip çıkılabilmelidir. Bununla beraber alt kattan üst kata çıkar bir merdiven de bulunmalıdır. Alt kat sınıflara bölünmeli ve çocuklar birleştirilerek mükemmelen okutulmalıdır.

“KÖYLÜLERİMİZ ZİRAAT KİTAPLARI OKUMALI, DÜNKÜ ÇOBANLARIMIZ BİZİ OKUYA OKUYA EZDİ”

Mesut Köyün Mektebi feyzbikarî olmalıdır. Çocuklar okuyup yazma öğrendikleri gibi büyükler de okumak yazmak değilse bile okuyanların okuduklarını dinleyerek çiftçilik hallerini düzeltmelidirler. Bunun için köylülerin pek kuvvetli bir derneği olmalı ve hane başına dernek için ayda bir kuruş verilmedir. Köyde 150 hane bulunduğunu farz eder isek ayda 150 ve senede 1800 kuruş hasıl olmuş olur. Bu 1800 kuruş katıyen dernek kütüphanesinin olmalıdır. Kütüphane hasılatıyla bir kere memleketimizde çıkan tekmil ziraat gazeteleriyle Şehbal, Servet-i Fünûn, Resimli Kitap vesair gibi resimli gazetelere ve yeniden yeniye neşr olunan ziraat kitaplarına abone olmalıdır. Bu senelerimizde köylülerin gazete kitap ve mektupları jandarmalar, tahsildarlar vesair ile köylere mümkün olduğu kadar süratle gönderilmelidir. Köylerde böyle yapılacak kütüphanelerin ehemmiyeti pek büyüktür ve memlekette yeni fikir ve yeni nesil ancak böylelikle yetiştirilebilir. Bulgar düşmanlarımızın köylerinde bu gibi kütüphaneler vardır. Ve dünkü çobanlarımız Bulgarlar bizi okuya okuya ve her şeyi öğrene öğrene ezdiler. Bize muharebeyi kaybettirdiler. Memleketimizde hazırlanmış fikir, kafa yok... Fikir ve kafa olmayınca hiçbir şey olamaz. İlk önce fikir yapalım, ondan sonra halkımıza istediğimizi kabul ettirebiliriz. Hükümetimiz köylüleri bu gibi şeyler yapmaya kanunlar yaparak mecbur etmelidir. Eğer halkımızın gözünü bu defa da açamaz isek İstanbul da, İslamlık da her şeyin elimizden gideceğine emin olmak lazımdır. Gazetelere abone olduktan sonra kütüphanenin daha parası kalır ise kütüphane duvarlarını süslemek için eski ve yeni yerlerimizin haritalarıyla büyük adamların resimlerini satın alarak duvarlara asmalıdır.

Yeni Fikir’deki “Mesud Köy’ün Mektebi” başlıklı yazı

“MEKTEP MUALLİMİ KÖYLÜLERE KONFERANSLAR VERMELİ”

Köylüler Derneğinin büyük büyük sofrasında mektep muallimi arasına köylüleri toplayarak kütüphanedeki kitaplardan onlara okumalı yahut zemin ve zamana göre hitabeler vermelidir. Muallim efendi köylülerin işine yarayacak hitabeler verebilmek için evvelden yani mektepte iken çok hitabe dinlemiş olmalıdır veya Umumi Konferanslar Cemiyeti’ne aza olmalıdır. Ayda iki kuruş verip de Umumi Konferanslar Cemiyeti’nin azasından olacak olur ise cemiyetin neşrettiği tekmil konferans kitapları kendisine gönderilir. Lazım olduğu vakit onları köylülere tekrar ederek mükemmel bir hitabe vermiş olur. Dernek sofasında köylülere hükümetin yahut ileride yapılacak bir ziraat cemiyetinin köy köy gezen sinema fotoğrafçısı tarafından ziraate vesair şeylere dair sinematograf gösterilir. Bir kimse seyahate gider, birçok şey görür yani eskilerin dediği gibi çok gezen çok bilir. Fakat bugün sinema sayesinde hiç gezmeyen de gezen gören kadar bilebilir. Çünkü sinematograf bize dünyanın öbür ucunda olan bir şeyi ayağımıza kadar getirip gösteriyor.

Muallim efendi köylülerin işine yarayacak hitabeler verebilmek için evvelden yani mektepte iken çok hitabe dinlemiş olmalıdır veya Umumi Konferanslar Cemiyeti’ne aza olmalıdır.

Beykoz'a bağlı Akbaba Köyü, 1913.

İMAM VE ÖĞRETMENLER ZİRAAT EĞİTİMİNDE KULLANILMALI

Köylüler Derneği'ne pek ziyade ehemmiyet verebilmek için köye gelen jandarma, köylülere tebliğ edeceği her şeyi derneğin büyük sofasında tebliğ etmelidir. Tahsildarlar da isteyebileceklerini orada istemelidir. Mübarek millî ve resmî günlerde köylüler orada toplanarak bayramlaşmalı veyahut musafaha etmelidirler. Dernek böyle bir ehemmiyet görünce hiç boş kalmaz ve herkes oraya gider. Kahvelerde ne muhtarlar, ne jandarmalar ve ne de tahsildarlar hiçbir resmî şey söylememelidirler. Aksini yapana ceza verilmelidir. Medreselerden, Dârü'l-Muallimînlerden (öğretmen okullarından) vesair mekteplerden yetişen muallimler şehirde kalmaktansa köylere gitmeyi, köylülere okutmayı tercih etmelidirler. Köylere gittikleri zaman da köyü "Mesut Köy" haline getirmeye çalışmalıdırlar. Mesut Köy'de muallim efendi bir tarafta çocukları okutur iken, diğer tarafta köylülere hitabeler, nasihatler, vaazlarla yeni yol ziraatının faydaları, usulleri ve sair hakkında, en iyi yolları göstermelidir. Köylülere ittihada (birliğe) ve şirket yapmaya teşvik etmelidir. Köy imam ve muallim efendilerinin köylüler üzerinde tesirleri pek büyüktür. Köylüler muallimlerin söylediklerini hemen tamamen kabul ederler. Muallim nerede köylülerin bu hallerinden istifade ederek onlara ne kadar yenilik var ise hepsini kabul ettirmelidir. Makedonya'nın elimizden nasıl ve kimlerin teşviki ile çıktığı hepimizin bildiği bir şeydir.

Papazlar ve köy muallimleri... Bundan sonra elimizde

kalmaması arzu olunan yerleri biz de onlar gibi ruhani kimseler ve muallimlerle ileri götürerek kendimize mal etmeliyiz. Aksi halde son pişmanlık fayda vermez.

"İMAMLAR İYİ ÇALIŞIRSA İYİ İŞLER GÖREBİLİRLER"

Mesut Köy, dediğimiz gibi mektepler yapar ve hocalar bulur ise terakki ve zenginlik yollarında daima gidip durur. Bunun için köylülerimiz de yardım etmelidirler. Köylülerimizin yardımı yalnız iyi hocaların sözünü tutmaktır. Halbuki halkımız iyi sözleri tutar iyi kalpli insanlardır. Ben ümit ediyorum ki köylerimizdeki imamlar ve mektep muallimlerimiz iyi çalışacak olurlar ise büyük işler görebilirler.

"MAHSULATIMIZ AZ, ÇÜNKÜ TOPRAKLARIMIZI KULLANAMIYORUZ"

Burada Darü'l-Muallimînler hakkında da bir iki söz söylemek lazımdır. Darü'l-Muallimînlerimiz, maalesef böyle pratik muallim yetiştirebilecek bir halde değildirler. Hele köylerde iş görebilecek bir terbiye katiyen alamıyorlar. Bin teessüfle söyleyeyim ve bağırayım ki koca ziraat memleketi Anadolu'da hocalık edecek muallimler tek bir kelime ziraat dersi okumuyorlar. Islahat yapıyoruz diye herkese tefahür ediyoruz (övünüyoruz). Fakat kendi kendimizi aldatıyoruz, yüce Anadolu'nun, yüce ziraat memleketinin mahsulâtı hemen diyebilirim ki seferber haline koyduğumuz askerlerimizin ihtiyacına bile kâfi gelemedi. Her ne kadar buna yollarımızın ve nakliye vasıtalarımızın azlığını da ilave etmek icap eder ise de yine mahsulatımızın az olduğunu, topraklarda kabil

Köylülerimizin yardımı yalnız iyi hocaların sözünü tutmaktır. Halbuki halkımız iyi sözleri tutar iyi kalpli insanlardır. Ben ümit ediyorum ki köylerimizdeki imamlar ve mektep muallimlerimiz iyi çalışacak olurlar ise büyük işler görebilirler.

olduğu kadar mahsul çıkaramadığımızı unutmamak lazımdır. İşte bu da köylülere yeni yol ziraatını öğretmediğimizden ileri geliyor. Tabii köylüler kendi kendilerine hiçbir vakit hiçbir şey öğrenemezler. Onlara her yeniliği öğretecek yeni muallimlerdir. Halbuki onlar da ziraatın ne yeniliğini ve ne de eskilğine dair hiçbir şey öğrenmiyorlar. Ziraat ve Marif nazırlarımız efendiler Anadolu'da bir yenilik ve faaliyete açmak için mekteplerde ziraat dersleri meşalesini büyük bir emniyet vermeye başlamalıdır.

“MEKTEBİN, ALET DEPOSU OLMALI”

Mesut Köyün Mektebi hitabe için büyük sofaya, kütüphaneye vesaireye malik olduğu (gibi) büyük bir ecza dolabına ve köyün ortaklıkla satın aldığı aletleri hıfz edecek (saklayacak) bir depoya da malik olmalıdır. Mektebin ecza dolabı üç kısım olmalıdır. En üst gözde pek çok tesadüf edilen karın ve baş ağrıları gibi hastalıkların ilaçlarıyla solfata, müshiller ve sair gibi ilaçlar bulunmalıdır. Ortadaki gözde tedavisi kolay hayvan hastalıklarının ilaçları ve en alt gözde de ziraata muzır (zararlı) böcek ve hastalıkları mahvetmek için kullanılan ilaçlar bulunmalıdır. Tabii ilaçlar muallim tarafından sarf edilecektir (kullanılacaktır). Seyyar doktorlar da köylerden geçtikçe lazım olan ilaçları orada yapabilirler. Köy muallimlerinin hasta bakma bakmayı bilmeleri lazım olduğundan eczaneyi usulü dairesinde idare edebilirler. Baytariye eczanesi hakkında da küçük birer risale ile mealce elde edebilirler. Ziraat hastalıkları ilaçlarını kullanmak ise hepsinin kolaydır. Yalnız eczanenin gözleri birbirlerine hiçbir vechile irtibatla olmama-

lıdır ki ilaçlar bir gözden diğer göze gidemesinler.

“YENİ YOL ALETLER, ORTAKLAŞA ALINMALI”

Köylüler yeni yol aletlerinin bir kısmını kendi hesaplarına satın alabilirler ise de trebyor, harman makinesi ve sair gibi büyük ve pahalı olan aletleri ancak beş on veyahut yüz hane bir araya gelerek satın alabilirler. Böyle ortaklıkla satın alınmış bir alet katıyen şunun bunun elinde kalamaz. Mutlaka umumi bir yerde hıfz edilmelidir (saklanmalıdır). Bu da ancak mekteplerin vasi (geniş) avlularında yahut büyükçe yapılmış bodrum katlarında hıfz edilmek sayesinde kabil olabilir. Oraya dernek azalarının reisi ile yahut muallimin müsaadesi ile herkes girebilir ve aleti istediği gibi kullanabilir.

“ÇİFTÇİLERİMİZE YENİ USUL ZİRAATI ÖĞRETECEK GENÇLERİMİZ VARDIR”

Mesud Köy'de böyle mektep ve mektepte bunları yapabilecek bir muallim tayin edilir ve o muallim de hakikaten çalışır ve köylüleri istediği gibi idare ederek onlara lazım olan her şeyi öğretebilir ise vatanımız terakki etmeye, yükselmeye başlar. Ben öyle zannediyorum ki gençler arasında mekteplerimizde bu fikirlerin hiçbirini almadıkları halde çiftçilerimize yeni usul ziraatla sair tekmiil yenilikleri öğretmeye çalışma azmetmiş pek çok kimseler vardır. Bu gençleri iyi idare eder ve çalışabilecekleri yerlere gönderir isek büyük faydalar hasıl olur ve vatan selamet sahiline çıkar.”

Kaynak: Yeni Fikir, Sayı 11, Mayıs 1329 (Mayıs-Haziran 1913), s. 341-345

Mesud Köy'de böyle mektep ve mektepte bunları yapabilecek bir muallim tayin edilir ve o muallim de hakikaten çalışır ve köylüleri istediği gibi idare ederek onlara lazım olan her şeyi öğretebilir ise vatanımız terakki etmeye, yükselmeye başlar.

İstanbul'un köylerinden olan Çift Burgaz (Bağcılar)

AYDIN'DAN ÇİFTE ZİYARET

KARDEŞ BORSA, İSTİB'TE

Aydın Ticaret Borsası Heyeti, İstanbul Ticaret Borsasına nezaket ziyaretinde bulundu. Aydın Ticaret Borsası Meclis Başkanı A. Bahri Erdel, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Cengiz Ülgen, Meclis Başkan Yardımcısı Rıza Uyar, Yönetim Kurulu Üyeleri Kazım Günaydın, Yakup Er, Abdülkadir Yıldız, Meclis Üyeleri Mustafa Aktan, Cihan Can,

Mehmet Ali Avcı ve Adem Türkmen'in bulunduğu kardeş borsa heyetini İSTİB Başkanı Ali Kopuz karşıladı. Ziyarete İSTİB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İlhan Koyunseven ile Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Beşir Kılıç da hazır bulundu. İstanbul'da düzenlenen Olivia İstanbul Zeytinyağı Festival ve Zirvesine katılan Aydın Ticaret Borsası heyeti, zirve ile ilgili gelişmeleri Başkan Kopuz'a aktardı.

AYDIN TİCARET ODASI DA BORSA'DA

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Aydın Ticaret Odası Başkanı Hakan Ülken, TOBB Başkan Yardımcısı ve İSTİB Başkanı Ali Kopuz'a nezaket ziyaretinde bulundu. Gıda sektörü ve son ekonomik gelişmelerin ele alındığı ziyarette Başkan Ülken de katıldıkları Olivia İstanbul Zeytinyağı Festival ve Zirvesi hakkında düşüncelerini paylaştı.

TÜRİB 2021 YILI GENEL KURULU

İstanbul Ticaret Borsasını temsilen Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İlhan Koyunseven'in katıldığı Türkiye Ürün İhtisas Borsası Anonim Şirketi (TÜRİB)'nin 2021 Yılı Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurulun açılış konuşmasını yapan Türkiye

Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu TÜRİB'in kuruluşundan bu yana tarım piyasasının gelişimi için önemli hizmetler yaptığını belirterek TÜRİB'in tüm ortaklarını, yönetimini ve çalışanlarını kutladı.

6. YERLİ MARKET HAFTASI FUARI

İstanbul Ticaret Borsası, İstanbul PERDER (Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Perakendecileri Derneği) üyesi yerel market zincirlerini tedarikçi firmaları ile bir araya getiren 6. Yerli Market Haftası Fuarı gerçekleştirildi. İSTİB Yönetim Kurulu Üyesi Alaattin Altuntaş ve İSTİB Meclis Üyesi Şemsettin Memiş'in katıldığı fuar, WOW Convention Center Otel'de düzenlendi. Fuarın açılışına İstanbul Perakendeciler Derneği Başkanı Faruk Güzeldere, Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği Başkanı Mahmut Asmalı ve İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürü Ahmet Yazuv Karaca da katıldı.

19 MAYIS KUTLU OLSUN!

İSTİB Başkanı Ali Kopuz, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramını kutlayarak, "19 Mayıs, şark meselesinin bir parçası olarak yok edilmek istenen milletimizin emperyalist güçlere karşı attığı ilk kararlı adım, aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun da müjdecisi olmuştur" diye konuştu.

ANNELER GÜNÜ KUTLAMASI

İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ali Kopuz, tüm annelerin Anneler Günü'nü kutlayarak, annelerin Türk ailesinde temeli oluşturduğunu söyledi. Başkan Kopuz, "Başta şehit anneleri olmak üzere, merhamet ve fedakârlık timsali annelerimizin Anneler Günü'nü kutluyorum" dedi.

62. YILINDA 27 MAYIS DARBESİ

62. yılında 27 Mayıs darbesini değerlendiren İSTİB Başkanı Ali Kopuz, "Bazı çevrelerce hala 'ihtilal' denilerek hafifletilmeye çalışılsa da 27 Mayıs 1960 tarihinde hain bir darbe gerçekleşmiş ve ülkemiz demokrasisi kesintiye uğramıştır. Darbecilerin tarihte gömüldükleri yer bellidir. Bu millet bir daha iradesinin gaspına izin vermeyecek, demokrasi ve meclisinin daima sahip çıkacaktır" açıklamasında bulundu.

ARACILIK SERTİFİKASI

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından yapılan sınav sonucunda İstanbul Ticaret Borsasında "Aracılık" yapmaya hak kazanan bir üye için düzenlenen Sertifika Takdim Töreni Borsa Tescil Salonunda gerçekleştirildi. Törende ajanlık sınavını kazanan Aslıhan Maden'e sertifikasını İSTİB Genel Sekreteri Şule Karadeniz verdi

İDTM GENEL KURULU GERÇEKLEŞTİ

İstanbul Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Recep Salih Al, İstanbul Dünya Ticaret Merkezi (İDTM) 2021 yılı Olağan Genel Kurul toplantısına katıldı. İDTM Genel Müdürlük binası toplantı salonunda gerçekleştirilen genel kurulda gündem maddeleri ile ilgili değerlendirmeler yapıldı. İSTİB, İstanbul Dünya Ticaret Merkezi'nin kurucu ortakları arasında yer alıyor.

ULUSAL HUBUBAT KONSEYİ GENEL KURULU

İSTİB Hububat Ticareti Meslek Komitesi ve Meclis Üyesi Şenol Güntürk, Ulusal Hububat Konseyi (UHK) Olağan Genel Kuruluna katıldı. Açılış konuşmaları Tarım ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürü Dr. Mehmet Hasdemir, Ulusal Hububat Konseyi Başkanı Özkan Taşpınar ve TOBB Borsalar Konseyi Başkanı Hüseyin Çevik tarafından yapılan toplantıda konseyin yeni yönetim kurulu, araştırma ve danışma kurulu ile denetleme kurulları oluşturuldu.

BASIN İLAN KURUMU TOPLANTISI

TOBB Başkan Yardımcısı ve İSTİB Başkanı Ali Kopuz, Basın İlan Kurumu Genel Kurul toplantısına katıldı. Basın, Hükümet ve Tarafsızlar grubundan 34 üyenin katıldığı toplantıda Yönetim Kurulu Durum Raporu ve Denetçiler Kurulu Raporu okundu. Yönetim Kurulu tekliflerine ilişkin sunum gerçekleştirildi.

RAMAZAN BAYRAMI KUTLAMASI

İSTİB Başkanı Ali Kopuz, tüm inananların Ramazan Bayramı'nı tebrik ederek, kısıtlar altında geçen iki bayramdan sonra ilk kez maske ve mesafesiz bayram kutlandığına dikkat çekti. Başkan Kopuz, "Filistin'de, Doğu Türkistan'da Müslümanlara yapılan zulümlere karşı dünyanın büyük kısmının sessiz kalıyor olması, bizim de bugün yaşananlara karşı kayıtsız kalmamızı gerektirmez. Bu noktada temenni ve duamız, bayramın da özünde olan barış ve huzurun en kısa zamanda tüm dünyada tesis edilmesidir" dedi.

KALİTE... DAİMA KALİTE...

İstanbul Ticaret Borsası, ISO 9001:2015 Belgelendirme Denetimi'nden geçirildi. Denetimler sonucunda Türk Loydu denetçileri Olcay Koca, Arzu Çınar, Aslı Diker tarafından İSTİB Kalite Yönetim Sistemi belgesinin yenilenmesi uygun görüldü. İstanbul Ticaret Borsası 2012'den bu yana tüm çalışma süreçlerini ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve TOBB Akreditasyon Sistemine göre düzenliyor.

BAŞKAN KOPUZ, BANKALAR BİRLİĞİ TOPLANTISINDA

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve İSTİB Başkanı Ali Kopuz, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin katılımıyla İstanbul'da gerçekleştirilen Türkiye Bankalar Birliği 65. Olağan Genel Kurulu'na iştirak etti.

TOHUM PROJESİ ÇALIŞMALARI

İstanbul Ticaret Borsası tarafından yürütülen Tohum Projesi kapsamında Konya Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırmalar Enstitüsü ziyaret edilerek, görüş alışverişinde bulunuldu. Enstitü Müdürü Doktor Fatih Özdemir ve Bitkisel Araştırmalar Teknik Koordinatörü İlker Topal tarafından İSTİB Heyetine tohum tescil ön denemeleri ve kuraklık testleri hakkında kapsamlı bilgi sunuldu.

İlk Türk Çiftçiler Derneğini Hamdullah Emin Paşa kurdu

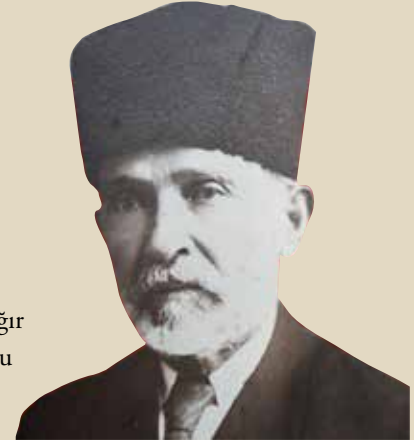
“Antalya mebusu-ı muhteremi Hamdullah Emin Paşa Hazretleri memleketimizi pek çok severler. Çünkü ziraatı çok severler. Ziraata muhabbeti olanın memlekete ciddi muhabbeti var demektir. İstanbul’u teşrif ettiklerini müteakip Çiftçiler Derneği namıyla bir dernek teşkil ettiler, Derneğin nâşir-i efkârı olmak (fikirlerini yaymak) üzere bir de mecmua neşrine (dergi yayınına) başladılar. Paşa hazretleri gece gündüz çalıştılar ve memleketimizin ilk Çiftçiler Derneğini muhkem (sağlam) esaslar üzerine tesis etmeğe muvaffak oldular. Memleketine ika ettiği (yaptığı) bu hizmetten dolayı Paşa hazretleri ne kadar iftihar etse azdır. Memleket bu hizmeti unutmayacak ve Çiftçiler Derneği baki kaldıkça ensal-ı hazıra ve âtiye (şimdiki ve gelecek nesiller) Paşa hazretlerinin isimlerini hayır dualarla yâd ve tezkâr edeceklerdir (hatırlayacaklardır).

Dernek teşkilini müteakip (kurulması sonrasında) faaliyete başladı. Derneğin ilk işi kara buğday ziraatını tamim etmek (yaygınlaştırmak) oldu. Derneğin mecmuası ilk nüshasında kara buğday ziraatını tarif etmeye başladı. Nihayet Lehistan’dan (Polonya’dan) bir vagon kara buğday celbiyle (getirerek) erbab-ı meraka tevzi edilmeğe (meraklılara dağıtılmaya) teşebbüs edildi. [...]

Kaynak: Felahat, Sayı 66, Teşrinievvel ve Sani 1917, s. 866.

HAMDULLAH EMİN PAŞA KİMDİR?

1851 yılında Alanya’nın Mahmutseydi köyünde doğdu. Köyünde ve Mısır’da okudu, İsviçre ve İngiltere’de hukuk ve iktisat tahsil etti. Mısır’da mahkeme başkanlığı yaparken Paşa unvanı aldı. Daha Sonra İstanbul’da ağır ceza mahkemelerinde görev yaptı. Meclis-i Mebûsan’da Antalya mebusluğu yaptı. Daima ziraatla ilgili oldu, memleketinde ziraat faaliyetlerinde bulundu. Ayrıca ziraat kitabı yazdı. 1939’da İstanbul’da vefat etti.

Felahat, Ekim-Kasım 1917

İSTİB ANLAŞMALI KURUMLAR

İstanbul Ticaret Borsası,

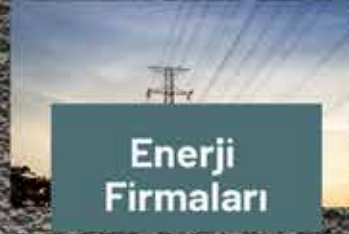
üyeleri için kurumsal indirim anlaşmaları yapıyor...

Sağlık Kurumları

Sigorta Şirketleri

Enerji Firmaları

Akaryakıt İstasyonları

Giyim Mağazaları

Gıda Firmaları

Analiz Laboratuvarları

Oteller

Çiçekçi Firmaları

Eğitim Kurumları

Seyahat Acentaları

Araç Kiralama Firmaları

Siz de yararlanın

İSTİB Üyesi olmak ayrıcalıktır...

